

Nerimas ir netikrumas Tunise

TUNISE DIDIEJI KARŠIAI ORE IR POLITIKOJ. — KERSTO SŌVIAI. — NERUKO TABAKO IR NEGERIA KAVOS. — KAS TAS GENERALIS SASSI? — TUNISAS PAVERTAS KARINĖ STovykla. — KARINEMIS PRIEMONĖS NEGALIMA NUMALINTI ARABŲ NACIONALIZMĄ. — IR ČIA KOMUNISTAI IŠNAUDOA ATGIMSTANTI ARABŲ NACIONALIZMĄ.

(Mūsu Eiropas bendradarbio)

Tunise gyvenimas pavirto tik-
ra kankyne. Prastėjo didži-
j karščiai. Diena termometras pa-
lipėja iki 120 laipsnių, o ir va-
kare jis tenkulinėja iki 92 laips-
nių. 18 aplinkinių dviejų ežerų
tarp kurių Tuniso miestas yra
piltėrpes, kėla drėgnai karstas
oras ir pavereja į tikrą silpnai-
nį. Be to, artimos ligoninės
skieidžia negrėsdiną kraują.
Visi prakaudoja ir kokin kar-
čius. Niekas negali kaip ankš-
tiegoti, nes ir naktį karšta. Vi-
si žmonės kažkaip ypatingai su-
erziuti.

[illegible][illegible]

Niekas nezina, kam visa tā paslāņus. Atrodo, kad visi pameto galvas. Viens atku, kad liecēlāņu tūzīdīti nacionālistiņi, iedegam, atstojamāms. Neo-Daist grupas, kur astotais, kas salī nūpius tērdīdīti, organizācijs.

Simtiems šali tautiečiams užstatink savo kavinęse talinąvį pakraštą. Bet niekas neruko ir negeria kavos, nes tuniziečių organizacijų pabrėžtas nukis nevertoti nei ta'ako, nei kavos. Tuo būdu siekiama pritenkti prancūzų viešiesiems finansams, ir iš tikrųjų, valstybei jau dabar padaryta skaudzių nuostolių. Ligišiol vadovaujama valdmenį vaidino Nes-Destur partija, kuri reikavo nepriklausomybės Tunisiui. Šiandien kovos šūkiai skleidžiami maistininčių vado Sassi-Lassued vardu, kuri liaudis vadina generolu Sassi. Niekas tiksliai negali pasakyti, kas jis per vienas, bet yra nuomonių, kad tai esama vieno pavaršėjusio prasto dykumų plėšiko, kuris savo ligišolinį amatą įvilkio į nacionalinės rezistencijos formą.

Visas Tunisas pānāšus ī karā
manērvu laukā. Prancūzai su-
telkē krašte stambius karinius
dalinius, kuriu ūzdāvinys auslo-
pinti politinj teroriznys. Visais
pletais darda tankai, keliāis
Džiaugusiis šindien, galdē
mas kalbeti Amerikos Balso E-
ropojē bangomis nāgsiai lietuvi
tautai. Reiskū savo gilr pus-
gērējina Jūsū nepalauziam
divsia akivaizdoje komunis-

mānāšēnēje vietosje esanti pramones jomā. Net patys karš-
cānēdēji europieji antiteroris-
tiskās aģentūras šalinānki īma-
jējoti, kad nē tēroru, nē kar-
tēnoms priemēnoms, nebūs gū-
mā mēslupiti arānū nacionā-
lismu, tūmizēdānī nori bātī lais-
vī, jē šēdānū mēskratvīti prā-
lūnū vīspēdācīm. Vīstādānī gē-
vontom europieciān jūn atvī-
dēti rēdē sātū nēpēkātā.

Vēnā tū atmosfērā dar lūbūn
jēnplā europieciņ dīrkšnīs,
kīmē jūn jē slāp sūerzītī nē-
pāpāstā karšnī, jēd zīekas nē-
dēstā vāzītītī jē nēlīmī nātī-
nē, nē antimonēdānī kāsdiēn vē-
nēdānēnātī. Prāncūzū lūnā
jēnā jē Pērcinūs, kā jūpūlūn
pārādīs vīrātēvī. Kīckīvūs
nēšēdānī zīmogs sūprātā, kād
prāncūzū lūnīkīs vīdēvīē
tūnī pēkūlētānī dīpēsī. Lē
tū tūgānā Prāncūzīs vādēnū-
sē sūnūs Afrīkās kīnīnūs sū-
sīdēnū lūklē, kurī lūnēvā jēdī
nēlētītī jē atvīrā kārā sū arānū
nacionālītātīs.

Gad hatu pēdētā tvirtnant,
kad uz mašīnīnku nugaros tie-
dām tāt. Mašīnē emsard.
Bet patsma abakā, kad bēd-
vārā pēdēdām nēdā nēdām
tāt mašīnīnka bēdā pēdā
vākā "kapitalizma". Iyki
Egipte parēdā, kad kā Kadre
būvā pēdēdām europēji
nēdā ir vā "nēdā pēdā vā-
kānē nēdā komunistu agen-
tāi".

1. NAME
 2. DATE
 3. TIME
 4. LOCATION
 5. WEATHER
 6. WIND
 7. SEA
 8. SWELL
 9. WAVE
 10. WAVE
 11. WAVE
 12. WAVE
 13. WAVE
 14. WAVE
 15. WAVE
 16. WAVE
 17. WAVE
 18. WAVE
 19. WAVE
 20. WAVE
 21. WAVE
 22. WAVE
 23. WAVE
 24. WAVE
 25. WAVE
 26. WAVE
 27. WAVE
 28. WAVE
 29. WAVE
 30. WAVE
 31. WAVE
 32. WAVE
 33. WAVE
 34. WAVE
 35. WAVE
 36. WAVE
 37. WAVE
 38. WAVE
 39. WAVE
 40. WAVE
 41. WAVE
 42. WAVE
 43. WAVE
 44. WAVE
 45. WAVE
 46. WAVE
 47. WAVE
 48. WAVE
 49. WAVE
 50. WAVE
 51. WAVE
 52. WAVE
 53. WAVE
 54. WAVE
 55. WAVE
 56. WAVE
 57. WAVE
 58. WAVE
 59. WAVE
 60. WAVE
 61. WAVE
 62. WAVE
 63. WAVE
 64. WAVE
 65. WAVE
 66. WAVE
 67. WAVE
 68. WAVE
 69. WAVE
 70. WAVE
 71. WAVE
 72. WAVE
 73. WAVE
 74. WAVE
 75. WAVE
 76. WAVE
 77. WAVE
 78. WAVE
 79. WAVE
 80. WAVE
 81. WAVE
 82. WAVE
 83. WAVE
 84. WAVE
 85. WAVE
 86. WAVE
 87. WAVE
 88. WAVE
 89. WAVE
 90. WAVE
 91. WAVE
 92. WAVE
 93. WAVE
 94. WAVE
 95. WAVE
 96. WAVE
 97. WAVE
 98. WAVE
 99. WAVE
 100. WAVE

KONGRESO NARIO MICHAEL A. FEIGHAN PAREISKIMAS
LIETUVAI: TRANSITUOTAS PER AMERIKOS BALSO RADI-
JA EUROPOJE 1954 M. LIEPOS 4 D.

Džiaugiuosi! šandien galėda-	tironijos ir priespaudos, kurią
mus kalbėti Amerikos Balso Eu-	jūs šiuo metu turite-keisti.
ropoje bangomis nagsiai lietuvių	Būdams Amerikos kongresi-
tauti. Reikiu! savo gilų pasi-	nės komisijos komunistų agre-
gėrėjimą Jūsų nepalaužiamą	siją tyrinėti nariu, as girdejaus
dvasia akivaizdoje komunistų	iš lietuvių liudininkų lūpu apie

Per Neringa eis traukinvs?

Nauja vokiečių repatriacija ir naujos žinios.

Vokiečių spaustos žiniomis, tarp Sov. Sąjungos atitinkamų žinybų ir Rytinės Vokietijos žonos vyko pasitarimai dėl perkėlimo į Vokietiją Karaliaučiaus sritys ir Pabaltijo vokiečių jau baigti.

"Volksbote", "Der Ostpreussenspiegel", "Ost-West-Kurier" ir citi, vokiečių laikraščiai rašo, kad pasitarimai čjo karaliaučiuose Karaliaučiaus srityje ir Baltijos krašto vokiečiai ruošiasi pradėti Vokiečių Rytinę zoną. Tiesiog delegacijų sudaryti netikėtomui skirtingamui ka laikyti pokyčių. Sovietų atstovai ne vėliau vokiečius, gyvenančius šiame regione. Prapuolusių dalyje aron Baltijos kraštuose, nori laikyti vokiečius, o tik tu, kurie nėra sovietų piliečiai. Sovietai įsitikinimu, "negali būti ne kalbos apie sovietinų piliečių papurtinimą".

"O-W-K." reškus imonono, kad jei Ryprūsine buvo ilge medane vokiečių, ta Klapetos krašte palikusių vokietiu skaičius galis siekti 2.000-35.000, prie kurio reikia prideti dar 3.000 Baltijos krašte gyvenciančių vokiečių, paeusiu ten

"Pressdienst der Heimatvertriebenen" 1954. g. 15. rād. Kad armāsis didesnis vokiešu transporta šis šķūnāis Rytprūs u dalies turi atvērti dar š. m. līdz pēdēj. Maasēnās repatriācijas grupas un yru perkātos j Rytinę Vokietijas zonu.

Svarbiausia žemės ūkio repatriacinio taria Sovietų repatriacinio komisija Kamalščine. Dabar pirmoje eilėje esantys perkeliami tie vykiečiai, kurie per pastaruosius 9 metų nėra tapę so-

leņoni ir zina, ka, kurā, komunisti Kremļa, vadoļi, mēģina pārsēt, bet mūsu tauta, kas pat girdējam, pie komunistu pastangos, ir pati satikusi, jūsu tīkšiem, Dievu ir uzgesinti jūsu mēģinājumi, Dievi, tēvniecība ir laimīga, Tā, un šis komunistu pastangos, jūsu sēdē, ir.

Kur as griezās Clevelandā, niestie, Ohio, yra gausi lietuvu cēndromenie, galā gērai zinātie jūsu nēlaindēz padēti. Te, ykšēsi lietuvitā, turi savo pēparāpijas, daug organizāciju, savo radžio programā r savārstāstj Dievā. Ir vī vīstī amerikānī zīnē apjē pēnā vergjēzā bērotrīstj. Kēnēkams vadovjē pērispaudojē ir pēdaro vīdā, kēnēk gali stēnēkāmēsi padēti pēnēkams pagērtēinti galā tē vergjēzā. Bē tē, ir pēdādātjā Visagājē Dievā, kēnē kaisvēs Sviesā vērējāt vēl nēvāstjā Lietuvai.

Lietuva savo tautinę nepriklausomybę atgavo po pirmojo pasaulinio karo. Antrojo pasaulinio karo metu maskoliai neteisėtai įjungė Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Istorija kartoja si. Tai pati istorija sienos despotiškųjų imperijų, kuri ši karta yra užsimaskavusi komunistinė imperija.

Amerikiešų tauta neužmiršo savo draugų lietuvių. Mes niekad neuutrauksime savo ryštingos kovos dėl laisvės, taikos ir teisingumo visoms pasaulio tautoms.

Nepriklausomos Lietuvos kelias į jūrą platomas — Klaipėdos uosto švyturys.

Pirmininkai negavo pagyrimo

pranešimus einama kity klausimų svarstyti" — "irgi buvo atnaujinama 1 prieš 1, susilaikius dvieims. Taip, po pirmininko apyskaitinio pobūdžio pranešimų ir ilgų diskusijų nerasta jokių iš protokolą įrašytinos išvados...

K. ŽALKAUSKAS NUSLYDO
NUO LAUDININKŲ

Kodangi K. zalkauskas dei li
tos praktiskai buvo priversta
išsijungti iš svarbiausios ap-
linkybų programos dalies vė-
lymo, t. y., iš vizito Washing-
tone. Iliudiminkai reigia bu-
tina mūsdiui rankas dėl to
tai bei kaip laivo daryti W.
Shimone. Tai rodo ju puslū-
mas "nei girti nei peikti". Si-
ju pasitraukimas suprantama
būnašejos, kad K. Zalkauskas
buvo bandęs savo vietoj pakei-
tyti liudiminką CK pirmininku
J. Andera, bet Viko Pirminia

kas paskaitalo nepriešė ir ry-
žiai veikti žmonas (pačiam
išauginam Vliko nutarimui). Tu-
giu K. Zalkauskas susirinkim-
abim spornais dengo visus Vli-
ko Pirmininko veiksmus, tu-
gerokai skirdamas nuo laudi-
ninko CK sekretoriaus žymiu
suneitrijinto pasisakymo.

VISAM PASAULY

• Raud, Krišjans lekturā pasōvē Didz. Britānijos keleivju lekturā metod Hainan. Lekturās paskendo, ūva 19 keleivju, ju tarpe ir 2 amerikieci, Amerikā moj pasiute du karo laivs j avioavīda. Didz. Britānijā nēko grieža protestu, Kinai prisi- rāzē ir teismis padate kāpā.

Amerikiečiai, kaip pradžiamėis Kon Kongo, jau nuleido 1 mėnesį 2 kniečių lektuvus. 30-Jima, ar is šių incidentų neišsivystys rimtesni įvykiai.

• Maskva laimīgai nūrijusi Intokīnīlos laimējimo kaspj
bet pradedā plačā agitacijā, kad galimā jē receptu savienyti
Vokietijā ir net Korējā. Tik rakia, kad daugian atārstu tokiu
Mendes-France, kurie lengva ruka atsižada savu interesu...

• **Lenķu egzilīnēs** vyriausybės krivė labai pavilejusi. Tik Mikalojačio grupės lenkai pritarė dabartinio prezidento Zaleskio vedimui linijai. Bet pasak vojeičių laikraščiams, Zaleskis namo lenkų egzil., vyriausybės tūn, pirmininku paskyręs St. Mackiewiczį, redagavusį Vilniuje "Słowo". Jis pats po 8 mėnesių pasitraukėsi ir einamas egzilinio prezidento pareigas perduos sen. Andersui.

• **Pietu Korējas** prezidents Sjngman Rhee atvyko į JAV pasitarimams su JAV prezidentu Korėjos reikalais. Po žemovos konferencijos, kur Korėjos reikalais nė kiek nūgšindėjo iš vieto, tūval ankstesniūs JAV išparėrozėjimus, padėtį vėl reikia iš naujo aptarti su Korėjos vadovybe.

• Rytų Vokietija pranešė, kad ten kalėjimuose jau laikomi 9 JAV špiunožo agentai, kuriuos išdavė komunistų puse perbėgę Vokary. Vokietijos saugumo viršininkas Otto John, Dėl paties Otto John pagėrimo yra įvairių versijų, kurios artimiausiu laiku pasiskelbės.

• Maskva pranešė apie susaudymą MGB viceministerio M. Riumino. Tvirtinama, kad tuo baigta valyti Berijos palikti įta-
kingieji valdininkai.

PATVIRTINO "PRASIMANYMUS"

Vliko Pirmīnīkas savo prasēšima pradējo nurodyti, kad spaudoje apie jo apsilankymą Washingtonē esā paskelbta daug prasimanyņu. Jis maloniai nestebino susirinkimā savo atvērūm, Paskaitē ištisinē mēmorandūmā, kupis po vizito ietektas Valst. Departamentui, ir išnūrašų pacitavo pasimatymo metu gautus atsakymus. Tačiau išpūdē, kad viešai tos jos tās negrūdi būti skelbiamos... Jos tačiau jau viešai paskelbtus spaudos "prasimanyņus" didžiūmē pas patvirtinē;

1. Buvo kreiptasi dėl Vliko pripažinimo ne "Egziline Vyriausybė", kaip spauda buvo "prasimaniusi", bet beveik kažkuo daugiau, būtent, vyriausiu lietuvių politiniu komitetu (ar organu), reiskiančiu lietuvių tautos politinę valią ir vykdančiu Lietuvos suverenumą.

Atsakymas į tai iš esmės bū-
vo neigiamas, kiek tai liečia su-
verenumo vykdymą, ir teigia-
mas, tik ta prasme, kad Vli-
kas yra žinomas, kaip po-
litinis lietuvių komitetas. Nu-
rodyta, jog Lietuvos suve-

(Perkelta į 8 pusl.)

(Perkelta i 8 pusl)

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: B. Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D. jos (Inkorp. ne pelniui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: B. Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainu 10 centų.

• Apie min. B. K. Balučio sveikatą "Europos Lietuvis" taip rašo: "Teko patirti, kad seniai sergančio ministro B. K. Balučio sveikata šiuo metu po truputį taisyti. Retkarčiais ministras įveikia atsigalėjimą ir trumpą laiką pasivaikščioti po kambarį".

• Kompozitoriaus Vl. Jakubėno kūrinį "Miško džiaugsmas" išpildė Chicago's Grant Parko simfoninis orkestras. Dirigavo N. Malko. Susilaukta labai gražių įvertinimų.

• Pasaulinis spaudos kongresas šiais metais numatytas Brazilijoje. Sao Paulo miesto 400 metų sukakties proga. Į kongresą iš kiekvieno krašto kviečiama po 3 atstovus. Per konsulą A. Polišaitį pakviesti ir lietuviai.

• Birželio 30 d. sulaukę užtemimo buvo matomas ir Lietuvoje. Užtemimas buvo matyti Vilniuje, ilgiausią trukę šilutėje, Naumiestyje ir Marijampolėje (čia net 146 sekundes). Į šilutę stebėti užtemimo buvo atsiųsti mokslininkai iš Latvijos ir Estijos, o Marijampolėje cukraus fabriko rajone stebėjimo aikštė įstatė Pulkovo observatorijos specialistai su prof. A. V. Markovu prieakyje.

• Daugumas lietuvių D. Britanijoje gyvena miestuose. Žymesnės kolonijos yra Londone, Glasgove, Manchesteryje, Bradford, Nottingham, Coventryje, Birminghame, Derby. Dauguma lietuvių gyvena miestuose.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Tėčiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir lęšius.
4701 S. Damen Ave., Chicago III.
Saukite — YA. 7-7381
Prima: vakarais 6 iki 9, seštad.
10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmd.
tik susitarus

Tel. ofiso ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceand 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvost Medical Center
2336 West Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 7-9 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais
12-4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec. KODIKIŲ ir VAIKŲ LIGOS
VAL.: darbo dienomis 3-5 ir 6-8 v. v.
išskyrus trečiadieniais 6-8 v. v.
šeštad. 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.

IR

Dr. J. J. Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL.: antrad. ir ketvirt. 7-8:30 v. v.
Seštad. 3-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
7:356 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL.: Kabineto REpublic 7-1168
Buto: WALbrook 5-3765

WATERBURY

VLIKAS GERAS, LOZORAITIS
BLOGAS

Liepos 18 dieną Waterbury netikėtai apsilankė Vliko pirmininkas prel. Mykolas Krupavičius.

Apie svečio apsilankymą kolonijoje tesužinota išvakarėse. Bendruomenės pirmininkas per dr. H. J. Colney vedamą radijo valandą pranešė apie tai ir valdybos vardu kvietė visus waterburškius pasiklausyti "labai svarbaus pranešimo". Nors vasarą susirinkimai čia ir nepopuliarūs, nors menkai tegarsinta, susirinko ne taip jau mažai — apie 150 asmenų.

Pusvalandį pavėlavus, pradėta sveikinti svečius. Sveikinimų buvo turiningų ir neturiningų, trumpų ir ilgų, gana pasakių, kad tas visas balastas truko tiek pat, kiek visas pagrindinis pranešimas — apie tris ketvirtis valandos. Duok Dieve, kad ši nuobodė viešo susirinkimo tvarka čia neįsijietintų.

Vliko pirmininko pranešimas susidėjo iš vienos ilgos ir dviejų trumpų temų. Pirmiausia Pirmininkas įvertino Vliko vidaus santykius ir dirbamumą darbus.

Vlikas dirbąs vieningai, o jei girdi, net dešimties partijų atstovai savo tarpe ir susipės, tai esą ir nenuostabu, ir nesvarbu — viskas susitvarkė Vliko viduje ir kilę dūmai plačiai visuomenai akių negraujia.

Toliau prel. M. Krupavičius labai išsamiai išdėstė min. S. Lozoraitis nedorybes. Kybartų aktų nebuvo, o jei yra — fiktyvūs, Urbšo telegrama — prelatas pats ją matęs — negaliojanti, pieštuku rašyta, be jokio antspauda, Lozoraitis nesukalbamas, nepripažįsta jokių kompromisų, o jei kartais sutaria, tai vėliau visko atsisako, atsižada. Romoj neturįs jokių ryšių, nepažįstas nei vieno užsienio reikalų ministerijos valdininko ir t. t. ir t. t. Nušviēt prelatas, žinoma, ir garsia Bonnos atstovybės istoriją. Jos čia nebepasakosime, nes jo pasakotoji versija, suprantama, nesiskiria nuo "Draugo" su "Darbininku" pasakelios.

Galiausiai svečias kiek pakalbėjo apie lietuvių išlaikymą ir bendromis lietuviškosios kovos temomis. Pirminė pareiga visiems kovoti už lietuvių, tvirtai tikėti Tautos prisikėlimą, pabarė už mišrias vedybas, o ypačingai abiejų lyčių viengungius.

Kas nežino, kad prelatas moka kalbėti? Jis moka agituoti, jis moka papasakoti ir pacituoti, moka pagauti ir sujaudinti. Kaip gaila, kad jis taip mažai ir trumpai kalbėjo tokiomis bendromis lietuviškomis temomis, o taip gausiai naudojosi auditorijai kurstyti prieš min. S. Lozoraitį.

Po pranešimo pralegantas apie pusvalandį atsakinėjo į klausimus, kurių visi sukosi apie nemelmtus santykius su diplomatiškos šefu.

Ar Vliko pirmininko prakalba Waterbury yra vienas strateginių puolimų jo "kryžiaus kare" prieš Lozoraitį, ar tik atsitiktinis išsiplepėjimas — sunku pasakyti. Viena aišku, jei tai buvo vienas iš mūsų už viešosios opinijos laimėjimą, tai Waterburio Bendruomenės pirmininkas jam gerai patarnavo ir vertas medalius. Prieš uždarydamas susirinkimą, labai skubėdamas ir nesinaudodamas mikrofonu, lyg ko bijodamas, paskaitė ilgoką rezoliuciją. Sunku ją buvo visą išgirsti ir suprasti. Viena tebuvo aišku, kad giriamas Vlikas ir prašoma toliau garsinti Lietuvos vardą skyrimais, panašiais į Bonnos. Ko mūsų Bendruomenės pirmininkas tokia rezoliucija nori — ar "sulaužyti" kitaip galvojančius bendruomenės narius ir juos visus varu nuvaryti į prelato glėbį?

Vl. Vr.

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

VID. VAKARŲ SPORTO APYGARDOS KOMITETO PRANEŠIMAS NR. 10

Papildydami savo neseniai spaudoje tilpusį pranešimą apygardinių lengvosios atletikos pirmenybių reikalų (žiūr. Pranešimas Nr. 9); pranešame: Apygardinės lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugpjūčio mėn. 15 d. (sekmadienį) Chicagoje. Apygardos komiteto pavedimu, techniška pirmenybių pravedimą sutiko atlikti Chicago LSK Perkūnas.

Pirmenybių programa:

Vyrams: 100 m., 400 m., 1500 m., 4x100 m. estafetė, į tolį, į augštį, rutulys, diskas, jietis, 1 mylios ėjimas.

Jaunims: 100 m., 1000 m., 4x100 m. estafetė, į tolį, į augštį, rutulys (12 lbs.), diskas (jaunių), jietis (moterų).

Jaunučiams: 60 m., į tolį, beisbolo sviedinukas.

Moterims: 100 m., 4x60 m. estafetė, į tolį, į augštį, rutulys, diskas, jietis.

Vyr. mergaitėms: 60 m., į tolį, į augštį, rutulys, diskas.

Jaun. mergaitėms: 50 m., į tolį, beisbolo sviedinukas.

Jaunių ir vyresnių mergaičių gimimo datos riba yra 1936 m. sausio 1 d. Jaunučių ir jaunesnių mergaičių gimimo datos riba yra 1940 m. sausio 1 d. Jaunesnių grupių dalyviai privalės

dokumentaliai įrodyti savo amžiaus tinkamumą.

Registracija atliekama per sporto klubus, užpildant atitinkamą registracijos lapą. Registracijos lapai bus išsiųstinėti visiems apygardos sporto klubams. Klubams nepriklausę sportininkai registruojasi tiesiog pas rengėjus pranešdami, kokiose rungtynėse numato dalyvauti. Registracijos adresas: Villus Juška, 6718 So. Union Ave., Chicago, Ill. Terminas, — rugpjūčio 10 d.

Smulkesnės informacijos yra atskiru aplinkraščiu išsiųstinėtos sporto klubams.

V. V. S. A. K-tas

Seniausias ir gražiausias ilius

truotas lietuviškos minties žu

nalas.

MARGUTIS

Išleigė kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Chicago 36, Ill.

6755 So. Western Ave.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atsispausdinti profesines korteles, įvairius blankus, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ĮSIGYK ŠIAS PLOKŠTELES:

Čiurlionio Ansamblio įdainavimai
Albumas \$10.00

Chicago's Vyrų Choro įdainavimai
Albumas \$8.00

Pianisto Andr. Kuprevičiaus įskambinimai
\$5.00

Užsakymus ir pinigų siųsti:

DIRVA,
1272 E. 71 St.,
Cleveland 3, Ohio

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, — kurios kalbos raišdynais, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas raišdynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau.
V. BARTKUS. Adr.: 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-8716.

Shore Enough

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE

Fun Under The Sun!

Fun and relaxation for the entire family • Fishing, moonlight cruises, boating, swimming, tennis, picnics, free movies, free dancing, entertainment, new Midway attractions • Good food at popular prices • Sunday services for all faiths • Season extends through Labor Day

Hotel Breakers
Reservations Now
Cleveland Office:
SU 1-7280

U. S. HIGHWAY 6, six miles east of Sandusky

Finest BATHING BEACH
In the World

TUOJ ĮSIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos gramatika	2.00	Nemunas	2.50
J. Kūkanaus		St. Kolupaila	
Anglų kalbos gramatika	1.00	Neramu buvo Laisvės Alėjoj	
V. Kamantauskas		B. Daubaras	1.50
Anglų kalbos skaitymas	2.00	Nusikaltimas ir bausmė	3.00
V. Minkūnas		F. M. Dostojevskis, I d.	2.50
Anoj pusėj ežero	1.50	II d.	
P. Andriūšis		Ora pro nobis	4.00
Aukso kirvis	2.50	J. Gliuda	
Juozas Svalistas		Orfėjaus medis	3.00
Aukštųjų šimonių Likimas	3.50	A. Nyka-Niliūnas	
Ieva Simonaitytė		L. Pirandello	1.50
Broliai Domeikos	2.50	Po Tėvynės dangum	2.00
L. Dovydenas		Zodiaili vytes Nemunėlio.	
Barabas	2.25	Paveikalai V. Augustino	2.00
Paer Lagerkvist		Pragaro pašvaistės	3.50
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	
K. Binkis		Per Klausučių ūlytėlę	2.20
Baltis	1.50	Liudas Dovydenas	
J. J. Bačiūno leidinys		Pietų vėjelis	1.00
Baltaragio malūnas	2.50	Vytė Nemunėlis	
K. Boruta		Paklydę paukščiai I	2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.00
Cascata cristalina	3.50	Jurgis Jankus	
Venacijus Ališas		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	
B. Brazdionis		Paskutiniai Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	2.40	M. Springborn	
Alė Rūta		Petras Širvokas	2.70
Dievas ir žmogus	5.00	Juozas Svalistas	
Prel. F. Bartkus ir		Po raganos kirviu	1.50
kan. P. Aleksa		Jurgis Jankus	
Didžiosios atgalios	3.50	Pabučiavimas	1.50
R. Spalis		Petras ir Liucija	1.20
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Romain Rolland	
Stepas Zobarskas		Raudonoji melodija	1.00
Eldorado	1.80	S. Laucius	
Gyvačių lizdas	2.00	Raudonasis siaubas	1.25
Francois Mauriac		Salik Vugolov	
Galvės Berniuko Nuotykių	5.00	Raudonasis Tvanas	
R. Spalis		Ignas Seinius	
Gimdytoja	1.75	Raudoni batukai	1.50
Francois Mauriac		Jurgis Savickis	
Gintariniai vartai	2.00	Ramybė man	0.80
N. Mazalaitė		Sudie, pone Čipse	0.75
Gimtojo žodžio baruose	1.50	James Hiltz	
P. Jonikas		Strėlė danguje	2.00
Gyvylių ūkis	1.00	Henrikas Radauskas	
George Orwell		Silikai ir vilkai	1.00
Giesmė apie Gediminą	2.00	Runcė Dandierinų	
B. Ruoga ir V. Petravičius		Senųjų lietuviškų	
Kaimynai	2.50	knų istorija	3.00
J. Paukštelis		V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Karoliai	1.80	papr. virš.	
Guy de Maupassant		Saulės laikrodžiai	1.00
Kaip jie mus sužadė	2.00	Henrikas Nagys	
J. Petraitis		Saulutė debesėlius	1.50
Kuprelis	2.00	L. Žitkevičius	
Ignas Seinius		Sventieji akmenys	2.00
Konradas Valenrodas	1.50	Faustas Kirša	
Adomas Mickevičius		Sventoji Lietuva	3.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	Jurgis Savickis	
Putinas		Sventoji Inga	2.50
Kaimiečiai	1.50	A. Škema	
V. S. Keymont I-II-III-IV		Sapnų pėdomis	1.00
I ir II dalis	3.00	V. Kazokas	
III ir IV dalis	3.50	Teresė Neumanaitė	3.00
Kudirkos raštai	5.00	J. Burkus	
Kregždutė	1.50	Tarp žalsvų palapinių	3.00
A. Rinkūnas		P. Kesius	
Krevė Mickevičius	2.00	Tėvų pasakos	1.00
A. Giedrius		Tolmieji kvadratai	2.00
Konstitucijos	0.70	J. Grišmanauskas	
Kiškučio vardinės	1.50	Tautosakos Lobynas	3.00
Stasys Dziugas		Tomas Nipernadis	2.50
Lietuvos Istorija	3.00	August Gailt	
Sruogienė	5.00	Tarp pelių ir vyrų	1.25
Lietuviškas angliškas žodynas	2.00 d. 5.00	John Steinback	
V. Peteraitis		Tėvųjų pasakos	0.80
Lietuvių Kalbos Istorija	3.00	A. Giedrius	
Dr. P. Jonikas		Užgesęs sniegas	2.50
Lietuvių tautos kelias I ir II d.	5.00	Aloyzas Baronas	
M. Biržiška		Ugnies pardavėjas	1.00
Lietuviškai angliskai žodynas	5.00	B. Rukša	
V. Peteraitis		Vanagaitis	2.00
Lietuvos pinigai	5.00	monografija	
Juozas K. Karys		Vilnius tarp audrų	5.50
Lyrika	2.00	J. Cicėnas (jrista)	
K. Binkis		Vėlykų pasakos	1.00
Loreta	1.80	N. Butkienė	
Stasius Būdas		Vidurnakčio vargonai	1.50
Lietuva	2.75	Česlovas Grincevičius	
A. Bendorius		Vyturėliai Laukuose	0.75
Laiskai žmonėms	2.00	Vikt. Šimaitis	
G. Papini		Trylika nelaimių	1.25
Lietuvių kalbos vadovas	4.50	R. Spalis	
Red. prof. Skardžius		Vaikų knygelė	1.80
Lietuvių poezijos antologija	6.00	M. Valančius	
J. Aistis ir A. Vaičiulaitis		Varpal skamba	2.50
Lietuvių archyvas	3.00	Stasius Būdas	
Bolševizmo metal	2.80	Vieneri metai ir viena savaitė	1.50
Moters širdis	2.00	B. Gaidžiūnas	
Guy de Maupassant		Tauptioji Virėja	2.00
Pranas Naujokaitis		Užuovėja	3.50
Mėnuo vad. medaus	2.50	M. Katiliškis	
N. Mazalaitė		Zmonijos likimas	3.50
Olešius Rudnosius	2.00	V. Bagdonavičius	
Vytė Nemunėlis		Zemaičių žemė	1.50
Namai ant smėlio	2.00	A. Vilainis	
J. Gliuda		Zemaičių krikštai	2.50
Naujieji skaitymai	2.50	P. Abelkis	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite:
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

LTS pareiškimas

Vlike dalyvaujančių grupių susirinkime

Jausdami, jog esamoji padėtis reikalauja, kad Vlike dalyvaujančiosios grupės paimtų vieną kitą apie savo nusistatymus aktualiaisiais Vliko veiklos klausimais, pranešame šias savo nuomones:

1. VYKDOMOSIOS TARYBOS REIKALU

Dabartinės Vykdomosios Tarybos kadencija formaliai yra pratęsta ne ilgesniam laikui kaip iki 1954 m. gruodžio 31 dienos. Tikrumoje turėta galvoje, kad ši VT veiks tik ligi grupės priims nutarimus dėl Vliko organizacinių pertvarkymų. Tik tokia apriboto ilgio kadencija turint galvoje, mūsų balsas buvo pareikštas už dabartinės VT palikimą pareigose.

Reorganizacijos klausimui tuo tarpu beveik nepasistūmėjus sprendimo linkme, esamos VT kadencija gali nusitęsti iki maksimumo, t. y., iki gruodžio 31 dienos.

Aiškumo tikslu pareiškiamo, kad esame galutinai nusistatę ateiityje balsuoti prieš p. K. Zalkausko pasiūlymą VT pirmininko bei dr. P. Karvelio pasiūlymą VT nario pareigose.

Motyvai:

a. P. K. Zalkausko iniciatyva VT darbo vadovavime nebuvo tinkama visuomenės konsolidacija po Vliko vėlavą stiprinti. Dveju metų bandymo balansas rodo padėtį greičiau pablogėjusią negu pagerėjusią. Nors atsakomybė dėl to nekrenta vienam VT Pirmininkui, tačiau esame įtikinti, jog p. Zalkauskas neteikia jokių vilčių besugebėsias parodyti šiuo reikalu efektyvesnės teigiamos iniciatyvos.

b. Vliko bendradarbiavimo su Diplomatine Tarnyba srityje per dvejus metus padėtis regimai pablogėjo ir tapo dar didesniu visuomenės susierzinimo objektu, nei buvo prieš šios VT darbo pradžią. Vliko taktikos nustatymas šioje srityje parejo daugiausia nuo URT Valdytojo ir Vliko Pirmininko iniciatyvos. To dėka Vliko santykiavimas su Diplomatine Tarnyba tebėra vedamas toje pačioje kovoje, o ne bendradarbiavimo dviasioje, ko kolia buvo ir prieš šios VT sudarymą. VT Pirmininkas nesugebėjo šios negatyvios taktikos pakeisti pozityvesne ir neteikia

klūčių Vliko santykiuose su Diplomatine Tarnyba.

3. Vliko Pirmininkas 1954 m. kovo 26 dienos įgaliojime dr. P. Karveliui neabejotinai peržengė jam Vliko suteiktų teisių ribas. Vlike dalyvaujančių grupių susirinkime, 1954 m. gegužės 15 dieną, Vliko Pirmininkas, drauge su VT Pirmininku, teigė, kad tokio turinio įgaliojimą pasirašyti Vlikas buvo į įgaliojė, nors, pasirodė, tai netiesa.

4. Vliko Pirmininkas, drauge su VT Pirmininku, informavo Vliko narius, kad jie esą kviečiami vykti į Ameriką, kad taiklonė Tautos Fondo lėšų nepareikalausianti, ir kad tos kelionės pasėkoje Vliko darbe galės prasidėti nauja era. Vėliau Vlikas buvo pastatytas prieš pusiau įvykusių faktą: kelionei esą pasirodė, ji išgarsinta, tik pirma minėto kvietimo, taigi ir lėšų kelionei, nesą. Betgi naujos eros viltys vistiek buvo pastatytos į kelionės uždavinį programą, ir tuo smetimu Vliko narių dauguma pripažino kelionę reikalingą bei paskyrė jai lėšų. Tačiau, po kelių mėnesių rengimosi Europoje ir po pusantros mėnesio Amerikoje, pasirodė, kad Vliko Pirmininkas į svarbiuosius pasimatymus vyko nepasiruošęs, lyg netikėtai jų užkluptas. Pagaliau, tie pasimatymai jokios naujos eros Vlikui neatidengė ir jo statuso jokiuose santykiuose nepakeitė.

5. Vliko Pirmininkas ėmė ryškiai sutaptinti savo asmenį su Vliko institucija ir netgi pačiame Vlike dalyvaujančių grupių motyvuotą opoziciją tiems ar kitiems jo veiksmams skelbia esant opozicija Vlikui, kaip institucijai, ir viešai graso tokią opoziciją "parodyti vieta" ("Drauge" paskelbtas pasikalbėjimas).

Tatai konstatuodami, mes pareiškiamo, jog esam nusistatę ateiityje balsuoti prieš prel. Krupavičiaus pasiūlymą Vliko Pirmininko pareigose. Mes kviečiame ir kitas grupes, laikui pažūros reprezentantas būtu Vliko priešakyje.

2. VLIKO PIRMININKO REIKALU

Vliko Pirmininko kadencija irgi baigiasi 1954 m. gruodžio 31 d. Laikome reikalinga konstatuoti:

1. Vliko Pirmininkas prel. M. Krupavičius neseniai yra viešai pareiškęs savo nusistatymą, priešingą naujų grupių į Vliką priėmimui. (Lietuvių Dienos, 1954 m. vasario mėn.). Mes negalime pritarti pažiūrai, anot kurios Vlikas yra lyg ir koks ekskluzyvinis politinis klubas, ir negalime besutikti, kad tokios pažiūros reprezentantas būtu Vliko priešakyje.

2. Vliko Pirmininkas neslepia, mai deda pastangas įnešti nesantaiką į Diplomatines Tarnybos pareigūnų savitarpinius santykius. Tą laikome nesuderinamu su Vliko Pirmininko funkcijomis. Vliko Pirmininkas savo pabrėžtu Diplomatines Tarnybos reprezentacinio organo niekinimu Vliko bendradarbiavimą su Diplomatine Tarnyba yra pastatęs į beviltišką padėtį. Šiuo metu pats Vliko Pirmininko asmuo yra tapęs viena iš rimčiausių

Naujas Laisvosios Europos Komiteto darbas

Neseniai suėjo metai, kaip pradėjo Europoje darbą Laisvosios Europos Komiteto Tautinės Pagalbos Tarnyba. Jos direktoriaus W. P. Abbey žodžiais, tarnybos uždutis yra "padėti vakarų kraštuose gyvenantiems tremtiniams sekmingai spręsti įvairias problemas, su kuriomis jiems tenka susidurti ir remti jų pastangas stiprinti savo tautinę dvasią ir morale".

Jau per tą trumpą laiką nuo jos steigimo Tautinės Pagalbos Tarnyba yra suteikusi daug paramos tremtinių kultūriniam reikalams tenkinti. Laisvosios Europos Komitetas teisingai suprato, kad iki šiol visas dėmesys buvo nukreiptas į tai, kaip palengvinti tremtinių materialinę būklę. Tuo tikslu dar ir dabar veikia visa eilė šalpos organizacijų, bet beveik niekas negalvojo ir nesirūpino, kad tremtiniai ne vien tik duona gali būti gyvi, kad jiems reikia ir dvasinio peno.

Kas buvo iki šiol toje srityje padaroma, tai tik pačių tremtinių iniciatyva ir lėšomis. O kadangi tremtiniai daug lėšų sukelia niekada negalėjo, tai gražiausi sumanymai bei projektai dažniausiai tik sumanymais ir likdavo. Taigi, palikdama ir toliau patiens tremtiniams darbo iniciatyvą, Tautinės Pagalbos Tarnyba laiko savo užduotim parūpinti lėšų tiems tremtinių užsimojimams kultūrinėje, švietimo ir kitose srityse įgyvendinti. Ji remia tremtinių kultūrinius parengimus, tautinių švenčių minėjimus, vargo mo-

kia visose tremtinių tautinio, kultūrinio ir švietimo darbo srityse.

Ir lietuviai Europoje yra taja parama pasinaudoję. Praėjusiais metais Tautinės Pagalbos Tarnyba išpirkė už kelis tūkstančius markių leidyklos "Patrios" vokiečių spaustuvsė paliktų knygų, kurios buvo išdalintos lietuviams Europos kraštuose ir užjūryje. Kalėdų švenčių proga buvo gauta 800 DM dovanėlės vaikams Vokietijoje. Prancūzijos lietuvių bendruomenės Valnidyba Tautinės Pagalbos Tarnybos dėka gali išlaikyti ir administruoti savo svetaine-skaityklą. Ruosiant šiais metais birželio mėn. išvykiu tragiška minėjima Bon-

noje, Tarnyba taip pat savo finansinė parama prisidėjo, Ateityje Tautinės Pagalbos Tarnyba numato dar platesniu mastu remti lietuvių kultūrinius reikalus.

Visam tam darbui Europoje vadovauja W. P. Abbey. Prieš įsijungdamas į Laisvosios Europos Komiteto darbą, W. P. Abbey turėjo augstas pareigas amerikiečių laivyno štabe, o vėliau — okupacinėje valdžioje. Visi tremtinių reikalai yra jam labai artai širdies. Jis artimai bendradarbiauja su tautiniais tremtinių komitetais, praktiškai Tautinės Pagalbos Tarnyba per juos ir veikia.

Z.

Visoj Amerikoje... nėra tokio alaus kaip skoningai gamintas STROH'S

Daugiau kaip 100 metų skonis kvapas ir pilnus skonis išskyrė Stroh's kaip alaus gaminto mo meno ryškų pavyzdį. Jūs atrastit ta vertę pirmoj to alaus stiklinėje. Pamėginkit jį šiandien... leiskit savo geram skonimui pamėgti gerą skonį skoningai gaminto Stroh's.

Jums patiks

Stroh's
jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

Assad atliko uždavinį

IGNAS J. SEINIUS

I — Na, kas čia dabar? — topterėjo Assad pašai pamates, kad šlubčiojas šaho adjutantas jį veda ne laiptais augštin, o seraljo koridoriais sodo pusėn.

Adjutantas šlubčiojo iškilimams vaškuotais, bet dar kilimais neclotais koridoriais daugiau negu koliai reikėjo. Kad nepaslystų, Assad buvo priverstas šlubčioti abiem. Nežinant geros pažinties, ir seną režimą verčiant bendrai pralieto kraujo, tylėjo ir vienas ir kitas. Laikėsi taisyklės, kad einant į šviesiausiajį Didenybę reikia susikaupti ir lydnam ir lydinčiam. Net ir tais atvejais, kai Assad paša, vidaus reikalų ministeris ir keturiasdešimties metų apvaliai išaugęs, vyras, pastaromis savaitėmis lankė senuką šahą Hussam-Eddin ne tiek valstybinių reikalais, kiek palosti čekmatais. Atsikėpimui nuo įkyrių valstybinių reikalų šviesiausiajį Didenybę labai mėgo šachmatus. Jam patiko Assad pašos savotiški, drąsūs šoniniai rasiveržimai su bokštu ir arkliu. Kviesdavos jį paprastai popiečiais, kartais darbo įkarščio metu.

Šį kartą neatrodė, kad šahui būtų už-

ėjęs noras išmėginti kokį naują būdą atremti šoniniam puolimams.

Nuo nepatogaus balansavimo ilgais koridoriais Assadui ėmė gelti prieš dvejat mėnesių persauta alkūnė. Jam vadovaujant sukilėlių daliniui ir apsupus ministerių tarnybos rūmus, Ministeriams svarstant priemones sukilimui numalšinti. Tik didingų valandų prisiminimas nuputė skausmą kaip kokią dulkę.

Išėjus sodan adjutantas grįžo. Kelia toliau, pagal seną paprotį, turėjo vidaus reikalų ministeris susirasti pats. Juk šiaip daug kur jam buvo privalu pačiam susiorientuoti. Šaho rūmų sode Assad dar nespėjo būti. Pažinojo jį tik iš kariškių pasakojimo ir ministerioj saugomo slapto žemėlapiu. Žinojo, kad tarp kitų pastatų ir pastatėlių jame buvo senų senoviškas šaho Apmąstymų Kioskas. Kurin jis vienu vienas pasitraukdavo Namiristano rimties valandomis.

Kas šį kartą rimta, vakarietiškomis išauklėta ir pratus bet kokioms aplinkybėms galvoti Hussam-Eddin būtų nuvedęs senovės liekanon, Assad pašą neturėjo laiko pagvoti. Iš daug ko nujautė, kad jam rei-

kėjo skubinti.

Tik kaip čia skubinsi, kad atsiduręs sode jis pasijuto, lyg būtų pametęs kokion žalion jūron? Laibaliemenės palmės, storus ir augstos, išsikerojusios pulionijos, plačialapiai klevai ir po jų visų pasilenkę platanai. Krūmų krūmais, po praėjusios savaitės liūčių ir grįžusios kadtros, pavasario duosnumu ištriskusios gėlės. Ir sodintos aikštelės, palei takus, ir pačios pasisėjusios pakūriniais, ir paunksmės nebujančios tarp medžių. Sodo tyloj pritvinkęs magnolijos ir jazmino svaigiai gludus kvapas. Bet kur čia sodo tyta! Paukščių čirškimas, įsidainavimas, povų veriantis klyksmas, bičių ir vabzdžių, vabzdžių žimbimas!

Visa tai nieko nepaprasta Assadui. Jis pats turėjo sodą, nors ir ne tokį didelį ir ne tiek peraugusį. Užgulusių kvapų galėtų jis ir nejausti ir įsismaginusio orkestro nei neišgirsti, jei ne tas klausimas: kuriais takais jam dabar čia pasukus?

Sodo takai buvo išvingiuoti, lyg statmenai per dirbtinus kalniukus ir kuprotus titilėlius permesti. Tačiau, kad šahui prireiktų kada pasišalinti nuo savo patarėjų, pats kelias sprendimų vieton verstų jį lėtinai žingsnius, apsaugotų nuo per didelės skubos.

Stabterėjant, apsidairant, Assadą pradėjo apimti susirūpinimas, kad jis nepaveiuotų. Ar nepaklausti ko iš seraljo ir sodo apsaugos, savo paties vyrų? Po vieną sto-

vinčių didesniuose takų susikirtimuose ar angliška atmatuotais žingsniais angliškose uniformose vaikščiojančių strateginiais šleniais ir pakilomis. Tik augščiausias saugumo vėrininkui pasirodė prieš žemesniuosius klausiamojo padėtyje, ne, netiko. Nors kiekvienas iš tolo pastebėjęs ir pažinęs šefą, ir nekrusterėjęs atrodė kaip pats pašalymo ženklas.

Ne tik alkūnė pradėjo jaustis iš naujo. Šilumos lyg susirūpinimo sunkinamos kojos ėmė lyg netilpti naujos mados batuose perforuotose batuose. Šiaip lengva ir erdvi baltai eilutė veržė sodo dregnoj ir triukšmingoj šilumoj pažaisčiuose ir kur kitur.

Kojų ir kūno nekokią savijautą priverstė Assad pašą visi sustoti. Prakaitas atstojo rasa kaktoje ir po nylo no marškiniams. Jo kažin kur nuklysta.

Staiga, lyg pasakoje, prieš jį, anapus platų bangų lauko, ant kalniuko, feniško palmių paunksmėje apaižėjusiu smaragdu, sušvito nusmailintas kupolas, šahų garsusis gerų ir nelabai kokių sprendimų kioskas.

Palengvėjusios kojos nunešė Assad pašą aplinkiniams takais tiesiai į tuo metu apniurusią šviesiają Didenybę.

Tik kodėl jis pakviestas? Anksčiau joks šahs jokių, pačių patikimaisių vyrų ten nesikviesdavo. Ir kodėl pasirinktas jis? Grėšė Namiristano vidaus tvarkai koks rimtas, nenumatytas pavojus? Po to, kai atrodė visi

reikmininkai buvo surankioti ir laukė teismo? Po to, kai krastas po santykių atnaujinimo su Vakariais jautė aiškų atsipikėjimą? O Debridane palankiausia kryptimi vyko prekybos ir ginklų tiekimo derybos su Amerikos Jungtinių Valstybių atskridusia delegacija. Ir ar galėtų kas atsitikti, kai subpuras, sosto įpėdinis Nirsan, nusileido tyvui ir sutiko vesti šahsenam Adlę, reakcinio Idaristano princesę? Juk ir iš tos pusės, iš šviesiausiai ir tikybiniai apgriungo Idaristano, pavojai buvo pašalinti. Kas, kas rimto ir nenumatyto gautų atsitikti visi krašta apėmusios vestuvines ruošos metu?

Assado klausimus nutraukė ties kiosko durimis pasipikioję, čia paunksmės žieskoje povai. Nusiantai batų? Batų nuslavimais einant į šahą jau senokai, po Hussam-Eddino sosto įžengimo buvo panaikintas. Vis dėlto Assad atsidedo laiptuose ir nusivė. Rimta: labai augsta, nuo senatvės suaižėjusių žalios spalvos Kiosko kokių išraiška vertė. Tiek pat nuo šilumos pabrunkusios ir sukaitusios kojos.

Nugara atirėmęs adverbijos Assad vienu kūnu gerė lengvo atodusio gėrį. Dar kartą lengvai atsidusęs atsisotojo, susikauptė ir atsargiai, tyliai vėrė smarkiai sugirgždėjusias duris.

— Greičiau daryk duris, mūsų prileisi! — išgirdo jis iš vidaus rimtą, gilų balsą.

Nors stiprokos sudėties, ramų judesį

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

40 METŲ NUO PASAULINIO KARO

Siemet suėjo 40 metų nuo pirmo pasaulinio karo pradžios. Tai buvo vasara, birželio 28 d. Sarajeve, Bosnijoje (Balkanuose), serbas studentas nušovė ten besilankantį Austro-Vengrijos sosto įpėdinį kunigaikštį Pranciškų Ferdinandą ir jo žmoną.

Liepos 28 — Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą. Rusija pradėjo mobilizaciją Serbijai užtarti.

Rugp. 1 — Vokietija paskelbė Rusijai karą. Tą pat dieną Prancūzija pradėjo mobilizaciją savo talkininkai Rusijai padėti.

Rugp. 3 — Vokietija paskelbė karą Prancūzijai. Sekančią dieną Anglija paskelbė Vokietijai karą.

Taip antras pasaulinis karas įsiliepsnojo. Amerika įstojo į karą prieš Vokietiją beveik trimis metais vėliau, balandžio 6, 1917, kada vokiečių povandeninis laivas nuskandino Anglijos keleivinį laivą Lusitania, su kuriuo žuvo daug amerikiečių.

1917 metais, prasidėjus Rusijoje revoliucijai, bruzdėjimui, Kerenskis užėmė ministro pirmininko vietą. Rugp. 16 d. jis paskelbė Rusiją respublika, pašalinant carą. Lapkr. 7, Rusijos bolševikai pagrobė Rusijos valdžią Petrograde. Gruodžio 3 bolševikai padarė karo paltuvas su Vokietija Brest Litovske.

Tuo pat laikotarpiu ėjo ir lietuvių bruzdėjimas atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vasario 16, 1918, Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, gaudama ir Rusijos pripažinimą. Liepos 16, 1918, Ekaterinbure, bolševikai sušaudė nelaisvėje laikomą visą Rusijos caro šeimą.

Popiežius Pijus X Šventasis

Dideles pastangas išvengti pirmojo pasaulinio karo padėjo tuometinis popiežius Pijus X. Ir sakoma, jis mirė iš širdgėlos, kad niekas jo nepaklausė.

Rugp. mėnesį suėis 40 metų nuo Pijaus X mirties. Jis mirė būdamas 79 metų amžiaus.

Kaip atsimename, šį gegužės mėnesį, nesuėjęs nei 40 metų nuo mirties Pijus X, jis buvo paskelbtas katalikų bažnyčios šventuoju.

Sulyg katalikų bažnyčios užrašais jis yra 4,394 šventasis,

žinomas katalikų kalendoriuose, bet pirmutinis popiežius kanonizuotas 242 metų laikotarpyje (paskutinis popiežius saskelbtas šventuoju buvo Pijus V). Tas atrodo, kaip sunku popiežiams patekti į šventuosius, nors labai dažnai paprasti vyrai ir moterys, kartais ir jaunamečiai, pastatomi į šventųjų eiles. Kaikuriems, kad paskelbtų šventaisiais, tos garbės reikia laukti šimtmečiais.

Popiežius Benediktas XV taip pat uoliai darbavosi taikos grąžinimui, siūlydamas baigti karą be užgrobimų svetimų teritorijų, be apkrovimo nugalėtų valstybių sunkiomis kontribucijomis.

Karas baigėsi Vokietijos nugalėjimu lapkr. 11, 1918 metais.

Pasikeitimai Europoje davė Lietuvai 22 metus laisvo, gražaus gyvenimo. Bet jis baigėsi tragiškai iškilus antrajam pasauliniam karui. Daugybė lietuvių turėjo apieisti savo tėvynę, likusieji kenčia didžiausius vargus, persekiojimus ir mirtį.

ROSENGERGAJ IR GUATEMALOJ

Pulkininkui Castillo Armas greitomis pravedė sukilimą ir išvertė komunistinį režimą Guatemaloje. Dabar jis eina Guatemalos prezidento pareigas.

Suklaidinimui ir laiko išlošimui, komunistas prezidentas Arbenz buvo pavesęs savo artimam šalininkui pulk. Diaz paimti vyriausybės vadovybę. Diaz tuoj kreipėsi į Amerikos ambasadorių sakdamas, kad perversmas jau įvykdytas. JAV ambasada tuo nepatikėjo, dar labiau tuo netikėjo sukilėliai, kol ne nuvertė ir patį Diaz.

Tyrinėjant komunistų režimo žiaurumus, daug rasta tokių pačių vaizdų, kaip lietuviams jau yra žinoma iš Lietuvos: kankinimų kameros, kraujais apkrektos sienos. Iš kalėjimų išėjo gyvi rodė kankinimais sukapotus kūnus.

Kalinių kankinimams vadovavo policijos viršininkai pulkininkai Cruz Wer ir Jaime Rosenberg. Kaltininkus naujoji vyriausybė gaudė ir baudžia, tačiau Wer ir Rosenberg paspruko į Meksiką.

Šimtai komunistų valdininkų sugužėjo į kitų valstybių ambasadas, kur jiems suteikta apsauga ir neliečiamybė. Ir tu valstybių protekcijoje jie norimi

Skaitytojai kalba

"VIENYBĖS KELIAS"

Turbūt dar neturėjome tiek kivičių išsivijoje. Nežinau ar kitos tautybės jų tiek pat turi. Jei ir turi, tai mums nėra sektinas pavyzdys, nors prel. M. Krupavičius sako, kad tai esąs normalus reiškinys (Draugas, liepos 13, 1954).

Daug kartu JAV lietuviškoje spaudoje esame su dideliu dėmesiu skaitę apie spaudos etiką,

išgabenti į užsienius.

Guatemaloje nauja vyriausybė išleido įsakymą neduoti rinkimuose balsuoti berašiams ir negalintiems skaityti, nes jais panaudodami komunistai, balsus klastoja ir rinkimus laimėjo.

ROMANO PASISEKIMAS

Amerikos kinuose, kartu ir Clevelande, po 18 metų atnaujintas rodymas filmos "Gone With the Wind" (laisvas vertimas būtų "Nuėjo Vėjais"). Tai moteries parašytas romanas, didelis, virš 800 puslapių. Ir filmas taip pat labai ilga, žiūrėti netoli 4 valandų.

Tas veikalas atnešė didelį pasisekimą ir autoriui Margaret Micrell. Pirmiausia, už teisę gaminti iš jos romano filmą ji 1936 metais gavo \$50,000 (kas skaitosi maža, nes mokama dabar už filmams perkamus veikalus šimtais tūkstančių dolerių). Bet tas filmas iki šiol, rodoma visame pasaulyje, atnešė jau \$37,000,000 pajamų, iš kurių honoraras taip pat eina autoriui.

Tas romanas, vaizduojas likimą vienos amerikietės Amerikos pilietinio karo (1861-65) fono, supažindina skaitytoją (ir filmo žiūrėtoją) su prezidento Lincoln negrįžimo iš vadovavimo — pilietinio karo. Viskas rutuluojasi tos moters išgyvenimais, kuri pasiryžė daug kentėjus kare "daugiau nebadauti ir nevargti".

To romano, kurį išreklamuoti padėjo ir greitomis padaryta filmas, parduota jau virš 10 milijonų knygų. Jis buvo išverstas į 30 kalbų. Nors tai buvo vienišelis Margaret Mitchell parašytas romanas, 1937 metais laimėjo Pulitzer premiją, kaip geriausias to meto romanas.

Autorė, Atlanta, Georgia, gyventoja, pasiekė didelio pasisekimo. Visa nelaimė tik, ji 1949 metais žuvo. Ji buvo užmušta gražėje praleidžiančio automobilio.

krikščioniškąją moralę, tautos vienybę ir kitus pamokančius reikalus. Bet pastaruoju metu pavartykime katalikų leidžiamą "Draugą" ir pasiskaitykime ką jo puslapių byloja šių dienų reikalais.

Kaip eilinis skaitytojas noriu išskirti keletą labai skaudžių mums visiems reikalų. Š. m. birželio pradžioje, atsišaukime "Į Tautą", Drauge, buvo kreipiamasi į lietuviškąją visuomenę, be ko kita sakant... Moraliniai remkime Lietuvos diplomatinis atstovus... Bet štai jau birželio gale Lietuvos Diplomatijos Sefas išvadinamas vadistiniu "kruvino režimo" valdininku (Draugas VI. 26. 1954) ir tame pat laikraštyje, liepos 10 d., rašoma, kad mūsų diplomatų vaidmuo tegalys būti menkas, o jų vedama kova ji daranti net neigiamą; tą girdi, turį suprasti mūsų diplomatai, ir gal dar priduria, jog kaikurie veiksniai savo veiksmais atsiatoja prie gėdos stulpo (sic!).

Jau ne nebeminėtinas, pvz., "Tėvynės Sargas" 1953 ir 1954, kuris skelbia, kad Prez. A. Smetona valdęs Lietuvą tik kaip de facto prezidentas, kad jo laikais išleisti įstatymai negalioja bei neturintys galios — taip pat jo laikais padarytos sutartys su kitomis valstybėmis.

Šioje vietoje klaustina, kur tokių laikraščių žurnalistinė etika, krikščioniškoji moralė ir ar tuo keliu eina vienijimo darbas? Juo labiau, kad Draugas skelbia si veikias Amerikos lietuvių organizuotosios ir patriotingosios visuomenės vardu (Draugas VII. 13. 1954).

Kiekvienas tikras Lietuvos sūnus dukra su giliausiu širdies skausmu ir pasipiktinimu seka kūrėjų laikraščių paskutiniojo Nekitkės rutuluojasi tos moters išgyvenimais, kuri pasiryžė daug kentėjus kare "daugiau nebadauti ir nevargti".

"Dirvos" skaitytojas iš Worcesterio

TOKS SKIRTUMAS

Kai mane klausinėja kokį skirtumą aš pastebėjau po 44 metų laiko, kada pirmą kartą gyveno Amerikoje ir dabar, atsakau, kad dabar Chicago apylinkėse niekas jau nebemato gražių juodų meškučių, o liko tik priemiestiuose voveraitės ir

kartais užklydęs kiškėlis. Kažin kur dingo salaviečiai, kurie įdomiai pasimeladavo skersgatviuose. Visai nebeliko puošnių indijonų, kurie pašokdavo. Salūnuose nebeliko nei vėžių nei krebų, o vietoj to viso atsirado plačiai vartojamas žodis O. K.

T. J., Chicago

VANAGAITIS

KNYGA

Jau gaunama Dirvoje. Siųskite \$2.00 ir labai daug patirsite apie Amerikos lietuvių gyvenimą.

DIRVA: 1272 E. 71 St.

Cleveland 3, Ohio

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Pirmą kartą šiom žemom kainom...

EXTRA DYDZIO

Chambray Kasdieniniai

Pirmą kartą šiom kainom! Chambray visą laiką gražiai atrodė! Chambray puikiai plaunama! Pasiūta moteriškai figūrai, pritaikyta suploninti ir pagražinti... jūs pamėgsit jų įmantų, gerą išvaizdą! Dydziai 32 iki 38.

**BERMUDA KELNAITĖS
VIRŠUTINĖS KELNAITĖS
ILGOS KELNAITĖS
CULOTTES**

1.99
KIEKVIENAS

• Mėlynos • Pilkos • Rudos

**PRITAIKYTOS BRAS
CHAMBRAY BLIUSKOS
CHAMBRAY SIJONAI**

**1.29
1.29
2.99**

Dovanokit, pašto ir telefono užsakymai nepriimami

The May Co.'s Basement Sportswear Department

ir pastovaus žvilgsnio vyras, Assad pašalėjo vidun krupterio. Apskritos aslos viduryje, tarp išmėtytų margų pagalvių, palinkusią galvą įgaubęs žalias šilkas turbanas, sėdėjo sulinkęs, susigužęs šahas, rudą akosmo palaidinę įsivilkęs. Nuo vakar dienos nesiskutęs, matyt nakties nemiegojęs. Slegiamai susimąstęs, akių neatkeldamas čilpė jis beviltingai vandeninę pypkę. Dar niekados Assad nematė šviesiausios Didenybės Hussam-Eddino tokiu apdare, sėdinčio panaikintu papročiu asloje ir vietoje įprastos cigaros čilpintį vandeninę pypkę. Per dvejų dienų atrodė šahas keletą metų senstėjęs. Jei Assad būtų turėjęs kiek laiko ir kilsteręję galvą augstyn, būtų pastebėjęs, kad iš smailiai augšto urkų spalvos kupolo daiktai plėvėsavo ilgi voratinkliai, įkliuvusių mūšių svorio pailginti. Liekana nuveršto nacionalistinio režimo, kuris dėjosi kovojęs dėl Namiristano šventų tradicijų išlaikymo ir atgaivinimo! Drauge — pavyzdys naujo rūmų ministerio nekoks priežiūros.

Ne tik nuduotai, bet tikrai Assad pašalėjo šaho pagalo. Žengė du žingsnius arčiau ir žemai, tradiciniai nusilenkė.

— Mano Augstasis Viešpatie, šahinšah!

— Imk pagalvį ir sėsk. — šypterėjo Hussam-Eddin, publiksusiai tėviškai, atst-

tydamas vandens pypkę šonan. — Kur užtrūkai, sūnau, taip ilgai? Gal kelio nesuradai?

— Mano automobilio motoras ėmė dūsti kaitroje, — teisinosis Assad sėsdamas ir rieddamas po savių kojas. Nenorėjo pasirodyti, kad blogas vidaus reikalų ministeris.

— Mačiau, kad turi naują automobilį. Jei pats neturi laiko, duok jį kam kitam geriau įvažinėti. Aš duosiu tau kuo kitu palaistyti galvą.

Šaho balsas nuskambėjo tamsiai, gludžiai.

— Atsitiko kas netikėto, mano Viešpatie?

Šahas patyrėjo, pavargusiai pakraipę galvą. Žvilgtelėjo išmintingom akim tiesiai į Assad pašą, dėl vidaus tvarkos atsakingą vyrą.

— Šahpuras Nirsan, mano mylimas sūnus, staiga pakeitė nuomonę. Atsisako važiuoti Idaristanan ir vesti šahsenam Adilę. O vestuvių iškilimams jau pasiruošta ir idarų ir namirų.

Lyg kiosko sienos būtų prasiskyrusios ir didelis sunkus kilimas su juo ir šahu atskilęs ir pasinėšęs nežinoma kryptimi. Assad išlaimė kilimo abiem rankom. Jam buvo beveik aišku, kokios pasekos galėjo kilti iš susida-

riusios padėties. Tik kaip atsakingas valstyvės vyras ramino jis šahą.

— Mums visdėlto reikėtų ir suprasti šahpurą Nirsaną. Juk tai ne taip sau koks paprastas Oxforde išauklėtas vyras pasiaukojimas. Jungti savo gyvenimą su moterim, viena vienatine moterim, kurios jis nėra matęs. Kas iš to, kad ji geros kilmės. Gali būti ir negraži ir šiaip. Be to, iš tokio tamsaus, Allah'o pamiršto krašto.

— Sūnau, tu šneki apie Oxfordą kaip kokį šviesos šaltinį. Ar vakarietiški išauklėtas, patyręs vyras nesupranta, kad tikrai pažinti moterį galima tik po vestuvių?

— Bet moterį anksčiau matęs, iš arčiau pažinęs ir apsisprendęs vyras bent žino, kur ir kaip buvo apvilnas.

— Mažas pasitenkinimas. Pats oxfordietis, tu anksčiau kitaip kalbėjai. Mano akys tikinai šahpurą, kad pašaukimo, paskirties vyrų moteris tik antraeilės reikšmės. Nors ji šiaip būtų kaip šaltinis keliautojų tyruose ar žvaigždė naktį.

— Atsimenu, Viešpatie.

— Sakei, kad didžiausią džiaugsmą ir gyvenimo prasmę krašto valdovui sudaro politiniai laimėjimai, laimėjimai karo lauke, sunkiojo medžioklėje.

— Taip, teisingai.

— Sakei, kad valdovas, laiko surasda-

mas, su žmona pažaisdamas, gali ją pakeisti. Perauklėti pagal savo idealą. Svarbu, kad moteris anksčiau nebūtų išlepta. O idarai, kaip visi žinom, savo moterų nelepina.

— Taip, idarai savo moteris per daug kietai laiko.

— Suprantu, sūnau, kad tu kaip geras ministeris norėjai man tada padėti. Turi padėti ir dabar. Kitaip idarai mums nedovanos, pasityčiojimu iš savęs paskaitys. Padėčiai susiraužius, nebus ir amerikiečiams įdomu tėti su mumis derības.

Assad pašą nesurado žodžių. Tik jautė, kad kilimas su juo ir visu kiosku palaidai, be atramos pluduriavo ore.

— O kiek nusivylimu kils žmonėse ir čia ir Idaristane! Be reikalo tiek išsiruosiusiems neįvykusioms vestuvėms.

— Taip, galėsim turėti labai didelių sunkumų.

— Matau, tu vėl protingai galvoji.

Ir šahas ir jo ministeris rado bendrą kalbą. Vėl abu jautėsi nors ir duobėtoji, bet pastovioj tikrovę, žemę. Šahas iš naujo užsitraukė pypkę. Assad klausė, ar nebūt gerai kioskan išsikviesti sosto įpėdinį Nirsaną. Kad su juo blaiviai ir ramiai dar kartą išsiskėjęs. Juk jau po dviejų su puse dienų jis turės keliauti Idaristanan.

— Gal tu, mano gerasis vidaus reikalų

ministeris, nujauti, kur šahpurą būtų galima surasti?

— Deja, šį akimirksnį ne.

— Aš spėju, kad jis laikosi pasislėpęs pas kokią gražią, jį apkerėjusią moterį. Jo gyvenimo lemiu metu apkerėjusią, jį nuo pareigų paviliojusią.

— Galimas daiktas, Viešpatie. Šahas vėl atstūmė vandens pypkę šonan.

— Pavedu tau, pašą, šahpurą surasti. Asmeniskai, be pagelbininkų. Jei šahpuras, Allah jį apsaugok, nesileistų įtikinamas, nesutiktų čia su tavim atvykti... Pasielg su juo, kaip seniau Namiristane elgdavosi. Ne su juo vienu, ir šo gundytoja. Kas atsitiks, būs šių dienų papročiais pavadinta nelaime. Tai aš, šahas, sakau tau čia, šioje vietoje, šį galvos apdarą užsidėjęs.

Šį kartą prąsiskyrė kiosko sienos Assad akyse dar staigiau. Jis pasijuto vieni vienam ore pakybęs, be kilimo, be nieko. Verpetai sukalliojo jį ir vartė, atimdami jam kvapą. Tik neilgai. Jis vėl pasijuto vyras, pareigos vyras ir namiras.

— Aš pasistengsiu, mano Viešpatie. Net jei ir man pačiam, — o, Allah! — kas atsitiktų.

(B. d.)

Kaip mes stovyklavome

Visus metus laukėm stovyklavimo, o štai, ji jau praėjo... Atrodo, kad per greit, nes tose geltonose palapinėse, kuriose gyvenom, jautėmės lyg viena lietuviška šeima, kuri turėtų visą laiką būti stipriai surišta ir niekuomet nesisiskirstytų, neišimtytų tarp svetimųjų.

Ten, stovykloje, mes laisvai galėjome siekti kilnių skautiškų idealų ir su didesniu pasiekimu ugdyti lietuviškos supratimą. Iš čia lietuviškas žodis ir graži daina, kylanti iš audringų mūsų širdžių, lėkė per laukus ir miškus kartu su Laisvės šauksmu ir gražiais Nemuno pakrantės Rodos, lyg visas pasaulis girdėjo mūsų "Leiskit j Tėvyne, leiskit pas savus...!"

Malonu prisiminti tą palapinių miestą su jos gyventojais, valdžia, taisyklėmis, darbu, bauda, poilsu, džiaugsmu ir lūkesiais... Ir puikius šios dainelės žodžius:

"Skautai dirba, skautės pluša, skautai atilsio neturi, visus darbus skautės dirba, kur tikitai tu nepažiūri..."

Jie sako, kaip skautės ir skautai per dienas dirbą-pluša. Švilpukas, kybant ant budinčios kaklo, lyg bažnyčios bokšto laikrodžio... Jis rytą visus kelia iš miegų, lyg nepaprastai saldaus rytmetinio miego... Bet nėra kada raivytis, reikia rytinę mankštą atlikti ir nubėgti už upę nusiprausti bei upės žaliukus išbaidyti.

O po to, taip ir prasidėdavo diena su visais malonumais, vargais ir juokais. Nepaprastai daug mūsų jėgų ir kruopštumo pareikalavo stovyklos stalas, vėliavų aikštė, vartai ir takas į stovyklą. Mes norėjome lietuviškom tulpėm, rūtom, tautiškais raštais gražiausias stovyklos vietas ir takelius išmarginti. Lašas po lašo krito ir krito lietuviškas mūsų prakaitas į svetimą žemę palaistydamas tulpes ir lelijas ir tuo pačiu priartinamas, primindamas toli likusią tikrąją mūsų žemę.

Kiekvienas darbas reikalauja jėgų, taip ir mes išpraktavusios ir privargusios sėdamosios fizinės jėgos iš mūsų pačių gamintų puikių valgių. Rodos, ir dabar ausyse skamba virtuvėje dirbančių sesių dainos:

"Tas puodas, tas puodas, kur žiūri vis juodas ir vis nesiduoda oi, oi..."

Virtuvėje dirbti tai džiaugsmas, tik kai reikia malkas rinkti, jomis ugnį kurti, ir kai iš ugnies kylančios liepsnos "sidaubrinį" puodą padaro juodu, tai nuo dūmų ašaromis pasruvusios akys dar labiau sudrėksta... Na, bet skautas ir skautė nebijo darbo ir tik "dzir dzir dzirr" sveičia tą puodą...

Vaidai iš Clevelando skautų ir skautėlių stovyklų: 1. Stovyklos vaizdas, 2. Sktn. Bajoraitis užrašo jaun. skautui Pautienai kaktaraštį, 3. Skautų stovyklos ūkvedis V. Bacevičius su virtuvės talka, 4. Skautės puošia rajoną, 5. Vietininkas V. Šembergas kalbasi su skautais ir 6. Vyresnės skautės išsklaido su pačiais jaunaisiais skautais. Nuotr. V. BACEVIČIAUS.

O mūsų broliai, dažnai išalkę, traukdavo į sesių virtuvę, kas juos čia traukdavo, sunku pasakyti, bet traukdavo...

O sesės nesnaudavo, tuojau atsilankiusius čiupdavo, gerai vandeniu išsprausdavo, ar nutvėrusios prie garsiosios obelies rišdavo, nežiūrėdavo kokio kili-mo brolis bebūtų, kad ir patis stovyklos viršininkas ir jo dešiniojo ranka, ar vyriausioji virtuvės galva. Gi broliai atskerdavo, ar tai palapinės nuversdavo ir dar gerą pamokslą išdėdavo... Tai taip ir miela ir graudu dabar tik atsiminti... Ach, ta stovykla, stovykla...

Taip gera prisiminti tas valandas, kai mūsų kapellonas, skautininkės sesės akademikės ir mūsų mielos talkininkės kasdieną lėsdavo turtingus pašnekesius ir pamokymus. Jiems pasibaigus, mes ilgai ir giliai mastydavome ir dažnai viena kitos klausdavome žinių, kurios mums buvo taip naudingos.

Tėvynės valandėlės su savo pasakojimais, dainom ir prisiminimais vedė mus visus atgal, o kitas galbūt ir pirmą kartą į tėvų numylėtą šalį. Čia mes tikrai prisiminėdavome savo šalelę su jos vargais, rūpesčiais ir gražumu.

O kada po sunkaus dienos darbo, susirinkdavome prie liepsnojantio laužo ir užtraukdavome lietuvišką sutartinę, tai rodos viskas išnykdavo, kas sunku, vien tik juokas ir džiaugsmas spindėdavo mūsų akyse... Ir nuskambėdavo juoku svetiminę mišką, kai per pasirodymus, kiekvienas stengdavosi pavaizduoti juokingiausius špokus ar praėjusios dienos įvairius nutikimus. Labai dažnai mūsų akys pasirodydavo ilgesys ir galvos pasisukdavo į tą pusę, kur mūsų Nemunas, Baltija...

Ir kada rankų vainikas užnūniuoja "Ateina naktis" tada giliai paspaudžia ranką atsiveikinant nakčiai, kad rytoj vėl su daina, su juoku praeitų graži stovyklos diena.

Gražu gyvent prisiminimais, ilgą prasklinkus tokioms žydrioms dienoms, bet kartu ir viltį, kad ateinantis pavasaris ir vėl mus visus suves stovyklos padangėje...

Stovyklavusi Dalė Koklytė

MUSICARNIVAL

Didelis muzikinis pastatymas "Finian's Rainbow" prasidės antradienį, liepos 27 d. ir tęsis iki sekmadienio, rugpj. 1 d. Garsūs Broadway artistai Maureen McNalley ir P. J. Kelly vaidins vyriausiose rolėse šiame aštrių vai-

Skautas visad skautas

Liepos 2-5 dienomis Kanados skautų Ernwigle stovykloje, Erie ežero krante buvo ketvirtoji Akad. Skautų Sąjūdžio stovykla. Jon buvo suvažiavę iš JAV ir Kanados kraštų stud. skautės ir vyčiai atšvesti akademines skautijos 30-meį.

1924 m. spalio 16 d. Kauno VDU-te buvo pasėtas pirmas ASS grūdų — tadien gimė VDU Stud. Skautų Draugovė. Su abiturientais iš gimnazijų VDU-tan atėjo ir skautybės idėja. Skautiškasis jaunimas nutarė ir universitete žengti kartą pasirinktuju idėjos keliu. Iš mišriosios draugovės vėliau išaugo du stiprūs vienatai — Stud. Skautų Draugovė ir Korp! Vytis.

Ta akademinės skautybės dvasia vėliau persikėlė Vilniaus U-tan ir į kitas augusias nepriklausomos Lietuvos mokyklas. Su išsilydusiais pasaulin-tremtiniais išėjo ir skautija. Taip ir vėl studentijoje atgijo stud. skautų-čių vienatai. Jų buvo Vokietijoje, kur tik studijavo lietuviai skautai. Jie tebegyvoja ir dabar tolimuose kraštuose.

Su išsisklaidymu kartu atsirado reikalingas laiko ASS nariams sueti draugai. Tam geriausia proga — stovyklų gamtoje. Taip 1947 m. Vokietijoje daugelis suskrido birželio mėn. pirmąją ASS stovyklon Ragainėje, prie Horneburgo (į pietus nuo Hamburgo). Antrojoje ASS stovykloje — Filschene, Alpe, sutikti Naujieji 1948 metai. Trečioji ASS stovykla jau buvo Dėdes Samo žemėje pas mecenatą Bačiūną — Tabor Farm vasarvietėje. O šią vasarą stud. skautės ir vyčiai atėjo sutiko prie ošiančio Erie, Kanadoje.

Oras, gamta ir šios jubiliejinės stovyklos dalyvių skaidri nuotaika visiems paliko mielus įspūdžius. ASS 30-metis buvo atšvestas iškilmingame posėdyje — gamtoje.

Į paskutinį — uždaromąjį laužą sulaukta gausybės svečių iš Detroito, Windsorio ir kt. vietovių. Ytin galingai skambėjo lietuviškos dainos, nes joms pritarė visi svečiai. Net ir kanadiečiai pritarė melodijai. Jie mainom pravedė kelias savo dainas. Laužė atsilankė Amerikos Balso redaktorius vytišis jūr sktn. P. Labanauškas, kuris sveikino ir žadėjo perduoti šios ASS stovyklos nuotaikas radijo bangomis į pavergtąją Tėvynę.

Šioje stovykloje neleistas laikas vien poilsui, apšiai turėta darbo posėdžių, kuriuose svarstyti organizaciniai reikalai. Praveistas stud. skauto teismas. Teisiamasis buvo išteisintas su perspėjimu, kad daugiau dirbtų su skautais. Pašnekėsi mintys, kiek leido laikas, buvo plačiau diskutuojamos.

Be šios didžiosios ASS stovyklos Amerikos kontinente, dar bus dvi mažesnės — Europoje ir Australijoje. Pirmoji busanti Vokietijoje — prie Bonnos, o antroji prie Adelaidės.

SKAUTŲ SPAUDOS VAJAUS LAIMĖTOJAI

Pasibaigė 1953-54 skautų spaudos platinimo varžytinės. Varžytasi trimis grupėmis: tarp skilčių, tarp draugovių ir pavienių platiniojų. Skilčių tarpe laimėtojai tapo: I-II vieta — Toronto Satrijos tunto oro skautė VAIVORYKŠČIŲ skiltis ir Toronto Rambyno tunto JŪRŲ BUDŽIŲ vienetas, surinkę po 134 taškus. Tiedu vienetai gavo dovanų po skilties palapinę. III v. teko atskirai TAURŲ skilčiai Omahoje su 83 taškais. Taurai gauna stovyklos darbo įrankius. IV-vi v. teko Birutės dr-vės Voverių skilčiai Bostone — 62 taškai ir V-vi v. Mindaugo dr-vės Sakalų skilčiai Detroito — 38 taškai.

Draugovių tarpe pasižymėjo: 1) Kap. M. Kukučio laivas Chicagoje, 2) DLK Gedimino draugovė Chicagoje ir 3) DLK Birutės dr-vė Clevelande.

Pavienių platiniojų tarpe smarkiai pasivaržyta. Laimėtojai tapo: 1) vyr. sklt. J. Dainaitis, Toronto — 114 taškų, dovana — dvivietė palapinė. 2) Pasktn. Z. Buknytė, Detroito — 30 t., dovana — tautiniai motyvais albumas. 3) Pasktn. VI. Bacevičius, Clevelande, — 28 t., dovana — stovyklinė lova. 4) Pasktn. VI. Pažiūra, Los Angeles, — 23 t., dov. — kompasas.

5) Sk. vytiš J. Alkimavičius, Londone — Anglijoje, — 22 t., dov. — skautiškas peilis. 6) Sklt. E. Gerdaukaitė, Rochester, — 16 t., dov. — prožektorius. 7) Sktn. I. Serapinas, Chicagoje — 15 t. 8-9) Sk. V. Šilpėlis, Montrealyje, ir H. Juknaitis, Chicagoje, — po 11 t. 10) R. Bliudnikas, Rochester, — 10 t. 1-10 vietų laimėtojams paskirta po knygą.

Omahoje Taurams, kurių gamybės nedidelėje kolonijoje buvo labai ribotos, reikiama vienas pagyrimas už gražias pastangas skautiškosios spaudos platinimo vajuje. Jų skiltininkas yra St. Radiūnas.

Varžybų komisiją sudarė sktn. St. Šileikytė, sktn. Č. Senkevičius ir sktn. V. Macas.

DETROITO SKAUTES-TAI SOKO WINDSORE

Detroito Gabijos ir Baltijos tautų skautiškoji tautinių šokių grupė iš 16 šokėjų Kanados Windsoro miesto 100-mečio šventėje puikiai reprezentavo lietuvių. Pirmoje šventės dalyje buvo didžiulė eiseną, kurioje darnios šokėjų gretos žygiavo paskui windsoričių lietuvių nesamą lietuviškąją trispalvę. Antroji šventės dalis buvo skirta tautinių grupių pasirodymams. Čia tarpe 16 tautinių grupių didele pasisekimu pasirodė ir mūsų jaunieji šokėjai. Rugeliai ir Malūnas buvo palydėti katučių audra.

Si skautiškoji tautinių šokių grupė jau daugelį kartų puikiai pasirodė pavergtosios Tėvynės garsinimo darbe. Tūkstančiai žiūrovų ją stebėjo Detroito 250 m. sukakties šventėje, žavėjo ji mokytojų suvažiavimą bei Detroito turtuolius. Net ir kaimyninį Toledo jie buvo aplankę su savo darniais šokiais. Turėjo puikų pasirodymą televizijoje ir kt. Šiai šokių grupei išstvermingai vadovauja G. Gobienė.

PAS TORONTO SKAUTUS

Toronto skautų Satrijos tunto vyresniosios skautės jaunikiai

Everything for the woman who sews... at SINGER

Taip, visur yra patogiai įsteigtos SINGER krautuvės, pasiruošusios patenkinti visus jūsų siuvimo reikavimus. Jūs rasit puikų prekų pasirinkimą, pradelant garsiomis SINGER siuvimo mašinomis, visų rūšių ir modelių, iki pilno siuvimo idėjų pavyzdžių.

SINGER SEWING CENTER

Paziūrėkit savo telefono knigoje jums artimos krautuvės.

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS? Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį!

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai. Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė, 2313 West 91 St., Chicago 20, Ill.

Našlaičiai ir pabėgėlių vaikai, amerikiečių rūpesčiu, iš Berlyno vežami į Vakarų Vokietiją penkių savaitių atostogoms. Tokių atostogų gauna apie 1500 Berlyno vaikų.

atšventė savo veiklos 4 m. sukaktį.

Toronto Perkūno sk. vyčių būrelis savo sueigoje pagerbė inž. G. Šerną, kuris po 4 m. studijų Toronto U-tė grįžo būrelin su inžinieriaus diplomu. Perkūniečiai po ilgesnės pertraukos džiaugiasi jų šeimon sugrįžusiu energingu broliu.

Toronto Rambyno ir Satrijos tuntai nuo liepos 24 iki rugpjūčio 2 d. trisdešimt mylių nuo Toronto puikiai gamtos prie-globstyje leidžia puikias stovyklinės dienas.

SKAUTŲ VADOVŲ KURSAI

Birželio pabaigoje Waterbury, Conn., buvo praversti porą dienų trukę kursai skautų vadovams. Tai buvusi kovo mėn. Hartforde pradėtų kursų antroji dalis. Į juos suskrido apie 45

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynistė

7106 Superior Ave.

Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokius rūšies foto patarvims Jums. Modernūs portretai, vestuvės, šventės, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalių ir filmų žvaigždžių fotografas, dabar CLEVELANDE.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.

Tel.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

NORITE RAMUNIŲ ŠVARUMO KIEMO?

GAUKITE GASO DEGINTUVĄ!

Kvepuokit šviežiu oru vietoj gendancio muisto kvapu užtersto oro. Matykite gėles vietoj negražių dėžių! Padarykit savo kiemą švarų, kaip ramunę — su GASO degintuvu.

Kai tos vaizdą gadinančios dėžės bus pašalintos, jus nevargins palaidi šunės ar katės — ar joki graužikai — jie kodami maisto. Ir kai jūs įstatysit GASO degintuvą, dinga gaisro pavojus nuo senų laikraščių, sudėtų jūsų rūšyje. Jūs ypač džiaugsitės būdami laisvi, kad nereikia vaikščioti į kiemą kada ateis šaltas, drėgnas oras.

Sunaikinkit šiukšles kasdien — moderniu, sanitariniu būdu. Gaukite tylų, pigų, GASO degintuvą ko greičiau.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

J. J. Bachūnas

V. S. Jokubynas

80 darbo metų amžiaus slenkstį peržengus

Vincas S. Jokubynas gimė iš tėvo Simono ir motinos Pranciškos (pagal tėvus Stobiliauskaitės). Klimavo kaime, Liubavo valsčiuje, Suvalkijoje, 1873 m. rugsejo 29 dieną.

Tėvai turėjo tris mairus žemės, buvo neturtingi. Mažas būdamas Jokubynas dažnai sirgdavo visokiomis ligomis, todėl buvo mokytis sveikatos, sunykęs, menkintis, kaimynų vadintas "graisena".

Paaugęs lankė pradžios mokyklą. Mokslas labai sekėsi. Kadangi Suvalkija tada buvo skaitoma "Lenkijos" dalimi, todėl mokykloje tikytos pamokos buvo lenkų kalba. Čia buvo proga išmokti lenkų kalbos, kurią vienok paskui vartojo tik ten, kur nebuvo galima susikalbėti lietuviškai ar rusiškai. Lietuvių, savo prigimta kalbą, visur ir visuomet statė pirmoje vietoje. Net ir mokykloje, mokytojai duodant klausimus lenkų kalba, atsakinėdavo tik lietuviškai, nes mokytojas Juozas Krivickas, buvo tikras lietuvis. Tis tris kartus klausė Jokubyno, kodėl neatsako į jo klausimus lenkiskai. Šis atsakydavo, kad esąs lietuvis, ne lenkas. Mokytojas to jam neskaitė blogi ir vienodai užbaigdavo: "A, nu tai gerai, gerai."

Sekmingai baigęs pradžios mokyklą ir gavęs gerą pažymėjimą su pagyrimu, broliai iš Amerikos tėvus prašant, jie leido Vincą į Kalvarijos miesto dviklasę mokyklą (Gorodskaja Dvuklasnė Skola) ir žadėjo vėliau leisti į gimnaziją, Mariampolėn. Džiaugsmui nebuvo galo. Naujojo mokykloje mokslas irgi sekėsi labai gerai, tik tuo ne ilgai teko džiaugtis, nes tėvui mirus, turėjo mokslą pertraukti ir eiti namo padėti motinai.

Atsisveikinęs su mokykla ir pabuvojęs namie, susipažino su revizorium J. Tacilausku, gyvenusiu Aleksandrave, kuris anuo meto platino lietuviškus raštus. Jokubynas atėjo jam talkininku ir iš jo gaudamas platino "Ekininką", lietuviškus kalendorius ir šiaip lietuviškas knygeles, kurias iš Tacilausko gaudavo. Kai kuriam įskundus, vieną badandžio mėn. dienos rytą policija su šaltysium apstojo namų duris ir langus. Krėsdami vidų rado vieną "Ekininką" ir du kalendorius. Areštavo ir nuvarė į valsčių. Valsčiaus kalyjime išlaikė penketą dienų. Paskui išsiuntė į Kalvarijos kalyjimą, kuriame išbuvo septyniškus mėnesius.

Po daugelio tardymų, kurių metu vienodai visuomet atsakydavo, kad laikraštį ir kalendorius jam įdavė atsilankęs nepažįstamas elgeta pasiskaityti, iš kalyjimo buvo paleistas. Gavo tik įspėjimą, kad, kaip nepilnametis, su "elgetomis" neturėtų daugiau reikalų.

Į namus sugrįžęs, susidūrė su daug nesmagumų, nes viena — revizorius Tacilauskas jau buvo iškeltas iš jo apygardos į Priemius, o antra — tamsūs žmoneliai leido paskalas, neva jis kalyjime "tupejęs" už... vagystę! Jokubynas nesiaikino jiems, nes matė, kad įtikinti juos vistiek nebus galima, kadangi kalyjimo viršininkai paleisdami, nedavė jokio raštiško liudijimo, kuriame būtų nurodyta jo buvusi kaltė.

Spaudos platinimo darbo Jokubynas vienok nemetė ir, susiradęs kitus šaltinius, iš kurių gaudavo lietuviškų knygelių ir laikraščių, visvien platino, tik jau su didesniu atsargumu.

Tiek tedirbt jam išrodė permažai. Ėmėsi mokyti vaikus lietuviško rašto. Artimesnių apylinkių vaikus mokė vakarais, nuėidamas į jų namus, o dienomis mokė namie septyneta iš tolimesnių kaimų ateinančius. Ir vėl vieną pavasario dieną žandarai apstojo duris ir langus. Ir vėl krata. Bet šį kartą nieko nerado, nes lietuviški rašai buvo gerai paslėpti, o mokiniai jau buvo paleisti vasarai. Vienok Jokubyną nusivėrė į valsčių ir uždarė kalyjimą. Po pusvalandžio atėjęs policijos vyresnysis, lietuviškas perkrikštąs į stačiatikius Antanas Ramanauskas, ėmė jį lietuviškai barti ir "grumoti" Sibiru. Paklausus ko jie iš jo noris, jis susiėkė rusiškai ir pagaliau liepė eiti namo.

Jokubynui artinosi subrendimo metai ir šaukiantieji jį kariuomenėn. Brolis iš Amerikos laiskais pradėjo kviesti pas save. Amerikos Jokubynas neigėd ir norėjo vėrciau eiti į kariuomenę, nes buvo tikras, kad mokėdamas rusų kalbą ir raštą, nei nepaaps, nes jau buvo girdėjęs, kad tais laikais kariuomenėje mokant rusų kalbą ir raštą, pasitaikydavo gerų progų. Motina tačiau ėmė įkalbinėti, jog būtų geriau keliauti į Ameriką. Ji sakė: "Vistiek as tavęs neteksiu, tai jau geriau keliauk į Ameriką".

Ilgai svyravęs nusprendė motinai nesipriešinti ir 1895 m. lapkričio 11 d. iškeliavo. Bet pirmą kartą ties Kybartais pereinant sieną sargat sugavo. Po trijų savaičių kelionės "etapais" sugrįžo namo ir po keturių dienų vėl iš namų iškeliavo. Šį kartą pasisekė. Į Ameriką atvyko tų pačių metų gruodžio mėn. 22 dieną.

Amerikoje teko pratintis prie naujo gyvenimo. Eilinių amerikiečių gyvenimas tada buvo nepavydėtinas, nes visi kentė ketvirtus blogmečio metus (depresijos...). Darbų nebuvo, tad žmonės vargo ir skurdo. Be užsiėmimo ir Jokubynas išbuvo istisus metus laiko.

Brolis dirbo už \$100 per mėnesį, tai iš to uždarbio ir maitino. Įsiskolino ne tik už kelionę, bet ir už pragyvenimą. Tik po metų gavo darbą, bet jau po trijų dienų gavo strėnos deglį ir turėjo pasitraukti. Reikėjo kantis iš skolų, todėl teko įieškoti įvairiausių darbų. Dirbinėti tai šen tai ten, kad iš skolų nors kiek išsirstų.

Apsimokėjo skolas, bet ir vėl nepasisekimas: susirgo šiltine ir šešias savaites prabuvo ligoninėje. Įbrido į naujas skolas, kurias vėliau ilgą laiką teko gražinti.

Australijos lietuvių gyvenimas

IGNAS ALEKNA, Melbourne

Kas nežino skautų?! Ir čia, vos tik iškėlę kojas į svetimą žemyną, ima organizuotis ir reprezentuoti. Reikia tik džiaugtis, kad skautai savo eilėse jau turi gražų lietuvių jaunimo būrį.

Pastaruoju metu Skautų Globos Komitetas daro žygių išnuomoti valdinį sklypą ilgaterminine nuoma. Jame būtų pastatyta Skautų Namai. Be skautų būklės juose tilptų centrinė sekmadieninė lietuvių mokykla ir lituanistiniai kursai. Taip pat numatoma ir salė susirinkimams, tautinių šokių grupės ir choro repeticijoms bei valdybų posėdžiams.

Vos tik atvyko šeimų transportai su mokyklinio amžiaus vaikais, skautai nė kieno neprašomi Melbourne įsteigia sekmadieninę mokyklą, kurioje per 5 metus gražus mažųjų būrys išmoko lietuviško žodžio ir maldos. Vėliau įsistatė dar 2 mokyklos, kurių viena vyr. skaut. A. Krauso privačiuose namuose.

Deja, šiais metais taip gražiai veikusi centrinė mokykla, kun. P. Vasefio veiksmų pasekoje, skilo. Centrinė mokykla turėjo glaustis australų senelių namuose, o buvusiose tilptų sekmadieninė lietuvių mokykla ir lituanistiniai kursai. Taip pat numatoma ir salė susirinkimams, tautinių šokių grupės ir choro repeticijoms bei valdybų posėdžiams.

Daugumas į Australiją atvykusių buvo sveiki ir darbingi, tačiau ne visiems lemtas laimingas ir gražus gyvenimas. Radosi šelpinių tiek moraliai, tiek ir materialiai. Taip pat liko nepamirštinai ir tautiečiai Vo-

Tais laikais Amerikoje atviems nebuvo tokių progų, kokios vėliau atsirado. Todėl atvykę turėjo tik vieną kelią: griebtis fizinio praščiausio ir sunkiausio darbo. Tik vėliau ateivių gyvenimas ėmė keistis ir gerėti.

1902 m. pabaigoj gavo kvietimą iš Jono Tanaveičiaus, "Kataliko" leidėjo (savaitinio laikraščio), kad atvažiuotų į Chicago užimti vietą jo ofise kaip raštininkas. Pasdžiaugęs tokia proga, jog dabar galės dirbti savųjų tarpe, 1903 m. sausio mėn. atvyko į Chicago ir pradėjo dirbti "Kataliko" leidykloje už \$10.00 per mėnesį. Šalia to dar gavo valgį ir kambarį. Kai po trijų mėnesių redakcijoj atsirado laisva vieta, ją užėmė jau kaip redaktorius.

Jonas Tanaveičius buvo kilęs iš sulenkėjusių tėvų, be to ir šeimyniniai su lenkais susimaišę. Nors gyveno iš lietuvių, tačiau lenkams simpatizavo daugiau. Jis įžiūrėjo Jokubyno redaguojame "Katalike" lietuviams per daug simpatijų, o lenkams permažai. Pradėjo reikšti nepasitenkinimą. Tuo tarpu atsirado iš Brooklyno Brandukas, kuris neturėdamas vietos, piršosi Tanaveičiui į redaktorių. Kad savo tikslą greičiau pasiektų, ėmė skusti Jokubyną, kaip "neuztektinę" kataliką... Tanaveičius iš darbo tada Vincą Jokubyną atleido ir jo vieton priėmė Branduką.

Jokubynas buvo neseniai vedęs ir pradėjęs naują gyvenimą. Netekus darbo ir uždarbio, atsidūrė keblioje padėtyje, nes iš tokios algos pinigų susitaupyti negalėjo, o gyventi dabar reikėjo jau dviem.

Mėgino keliauti per lietuvių kolonijas platindamas laikasčius ir knygas, organizuodamas SLA bei TMD kuopas, bet pasirodė, kad iš to dviem pragyventi vistiek jokiū būdu negalima. Ir nesant kitokios išeities, reikėjo griebtis vėl fizinio darbo. Tad skeliavo į Rockfordą, Ill., ir ten gavęs darbą apsigyveno.

SLA 1907 m. steigdamas savo organą paskyrė Jokubyną "Tėvynės" redaktoriu. Turėjo keltis į Bostoną. "Tėvynės" redaktoriu išbuvo pusketvirtų metų ir patyrė tuo laiku daug nemalonumų, nes iš tūkstantinės organizacijos narių minios atsirado šimtai "instruktorių" (vėlesnieji SLA seimai tokią tvarką pakeitė), kurie, jausdamiesi turį valią ant "savo samdininko", mokė redaktorių, kaip jis turi laikraštį vesti, ir davinėdavo visokių įsakymus bei reikalavimus, dažniausia be jokio pagrindo ir prasmės.

Įgiris dėl tų visokių nemalonumų, 1910 m. pasitraukė iš redakcijos ir grįžo į Illinois valstybę, tikėdamas gauti darbo prie "Lietuvos" laikraščio. Nepavykus, persikėlė vėl į Rockfordą ir gavęs užsiėmimą ten apsigyveno.

1916 m. gavo iš Cleveland, Ohio, A. B. Bartuszewicziaus kvietimą atvykti pas jį padėti jam įsteigti lietuvišką savaitraštį, ir vėliau prie jo dirbti redaktoriaus darbą. Po ilgų pasitarimų Jokubynas sutiko ir nuvykus įsteigė laikraštį — "Dirvą". Iš prigities Jokubynas visada buvo tautinių pažiūrų lietuvis, todėl negalėjo ir tą laikraštį vesti kitokioj dvasioje, kaip tik grynai tautinėje. Tat nepatiko leidėjui Bartuszewicziaus, nes šis buvo sulenkėjęs, taip pat šeimniniai su lenkais susigiminiavęs. Norėdamas pašalinti kliūtis, Jokubynas už paskutinius pinigus nusipirko laikraščio leidimo bendrovės kelioliką akcijų ir manė tuo įgyis didesnę įtakos ir pagerinsis savo padėtį. Bet kai tik akcijas įsigijo, tuoj išgirdo, jog redaktoriaus vieton leidėjas įieško kito asmens, gi Jokubynas būk esąs netinkamas "katalikų politikai".

Mėgino Bartuszewicziaus išaiškinti padėtį, bet šis pasisakė nieko neišmanąs laikraščio reikaluose, o tik remiasi į jo karčiamą atsilankančių žmonių reikalavimus... Ir vėl turėjo imtis fizinio darbo, kuriame išbuvo arti penkerių metų.

Pasibaigus I Pasauliniam Karui darbai pradėjo stoti ir pasirodė nedarbo dantys. Susitaupeis kelis šimtus dolerių, pasitars su žmona, nusprendė persikelti į kaimą. Nuvyko į Hart, Michigan, kur išnuomavo 40 akrų žemės ir ėmėsi ūkininkauti. Bet užsimokėjęs nuomą ir susipirkus sėklą bei reikalingiausius įrankius, savininkas ūkį pardavė ir Jokubynui norom nenorom vėl teko įieiti. Turėjo yiską beveik dykai parduoti. Ir taip vėl liko be nieko.

(B. d.)

Clevelande Apylinkėse

BENDRUOMENES ŽINIOS

PRANEŠIMAS LIET. KOLONIJOS REIKALU

Bendruomenės Ekonominė Komisija, papildydama Apylinkės Valdybos spaudoje paskelbtą raštą liet. kolonijos reikalui, suinteresuotiems praneša:

Lietuviai, apsisprendžią iš centro keltis į geresnes vietas, jau įvyko gegužės 29 d. iš praviečiams kurtis naujosios parapijos rajone arba artimiausiose jos apylinkėse. Tokio kvietimo motyvai yra tokie:

1. ten jau yra pastatyta bažnyčia ir po kelių metų taip pat bus pastatyta mokykla bei salė;

2. yra sveika gamtos aplinkuma ir geras susisiekimas su miesto centru (ateity žadama jį dar patobulinti);

3. jau dabar ten gyvena apie pora šimtų lietuvių šeimų.

Kurtis šiame rajone galima perkant jau esamus namus arba pasistatant ir naujus.

Tačiau laisvų statybinių sklypų ten nedaug, ir jų kaina palyginti augsta. Todėl reikia įieškoti dar laisvų nepadalintų žemės plotų, kurių, atrodo, dar ir šiandien ten galima rasti, juos nupirkti ir patiems įsistalinti į statybinius sklypus. Vykdydami šią darbą kolektyviai, mes

kietijoje, kuriams likimas pašykstėjo lames emigruoti į laisvų ir sočių kraštus. Pavienių asmenų šalpa neefektyvi. Lietuvių moteris gliaul tai jautė širdyje. Tam tikslui jos sukūrė Lietuvių Moterų Socialės Globos D-ja. D-ja savo aktyve jau turi gražių globos nuopelnų.

Buvę Lietuvos kariuomenės kariai, gavę įgaliojimus iš Centro Valdybos, įsteigė K. S. "Ramonė" Melbourne skyrių. Skyriaus veikla kukli. Lauktina, kad buv. kariai aiškiai pasisakytų Melbourne lietuvių bendruomenės kultūrinio, visuomeninio ir tautinio gyvenimo bei veiklos klausimais.

Būrys lietuvių, kurie jautė pareigą remti tiek moraliai tiek ir materialiai Mažosios Lietuvos reikalus, įsteigė Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jos skyrių. Skyriaus veikla kukli.

L. Kultūros Fondo Apygardos V-ba vadovaujama Dr. P. Raulinaičio, jam pačiam pasiūlius įsteigė Karaliaus Mindaugo Augstųjų Mokslo Institutą su įvairių mokslo šakų fakultetais ir katedromis. Tačiau institutas neturėdamas jokio realaus pagrindo, L. K. F. skyrių atstovų suvažiavimo nutarimu buvo uždarytas.

Instituto direktorius p. Raulinaičis pakeitęs pavadinimą į "Karaliaus Mindaugo Institutas" (be augstųjų mokslų!) ir nesiškai tydamas su daugumos nutarimų paskelbė ir joje jam prieinamoje spaudoje, kad institutas veikė ir veiks. Nenuostabu, nes direktoriui rūpėjo jį išlaikyti, kad galėtų per jį propaguoti krikščionių demokratų partinę liniją.

Cia trumpai paminėtos organizacijos ar sambūriai daugiau ar mažiau pasireiškė Melbourne lietuvių organizaciniame gyvenime. Be paminėtų yra ir daugiau (apytiksliai iš viso 50, tačiau jos į viešąjį lietuvių gyvenimą neturėjo įtakos, kaip pav.: studentų d-ja, katalikių moterų d-ja, inžinierių d-ja ir t.t.).

Jau iš suminėty organizacijų matote, kad melborniškiai lietuviai juda. Pastaruoju metu užgules Melbourne įjudas debesy, tikime, praeis ir sudrumsta bendruomenės gyvenimo rintis sugrįš. Tada dar su didesne energija galėsime sutartinai dirbti prisikeliančios laisvos Tėvynės gerovei.

galėtume laimėti:

1. žymiai atpiginti statybinių sklypų vertę;
2. sumažinti namų statybos išlaidas;
3. sutelkti į vieną vietą daugiau lietuviškų šeimų;
4. padėti įsigyti žemės neaugšta kaina ir tiems, kurie šiandien dar keltis negali, bet kurie norėtų pasilaikyti vietą ateičiai.

Šiam tikslui Bendruomenės Ekonominė Komisija ryžtasi steigti bendrovę, kurios pirmasis informacinis susirinkimas jau įvyko gegužės 29 d. iš praviečių ten paaikėjo, kad vieno sklypo urmo kaina (priklausant nuo pasirinktos vietos) galėtų svyruoti nuo 5 iki 15 šimų dol.

Su gatvių, vandentiekio ir kanalizacijos įrengimais vienas sklypas atsieitų tarp 15 ir 25 šimtų dol. Būtinai turėti pinigų žemei pirkti, o kitus įrengimus galima atlikti su paskola (namų statybai galima gauti paskolos iki 75%). Panaudojant savo darbo jėgą ir kolektyvinį statybos būdą, namų statybos kaina būtų galima žymiai sumažinti.

Šis susirinkimas taip pat nutarė kolonijai vietą rinktis orientuojantis į nauj. parapijos centrą. Apylinkės Valdyba, susirinkimo prašoma, lietuvių banko atidare einamąją saskaitą, kad norį dėtis prie kuriamos kolonijos galėtų įmokėti po šimtą dol. kaip savo sutikimo pareiškimą. Susirinkimo protokolą pasirašyti ir reikalą pristatyti prie steigiamos bendrovės teisėtų akcininkų susirinkimo buvo pavesta šiems asmenims: dr. Ad. Damušui (tel. CE 1-4971), St. Golšanskiui (RA 1-4734) ir inž. E. Kersnauskui (SW 5-0759).

Visi įiešką geresnės vietos pastoviai įsikurti kviečiami dėtis į šią steigiamą bendrovę. Kas norės — galės statyti namus

jau dabar; kas norės — įsigyti vietą galės pasilaikyti ateičiai. Į žemę įdėti pinigai bus saugūs ir pelningi.

Informacijų galima kreiptis į čia paminėtus asmenis telefonu ar žodžiu. Įsirašymo terminas baigiasi rugpjūčio 1 d. Akcininkų susirinkimas šaukiamas rugpjūčio 7 d. 8 val. vak. (jame taip pat kviečiami dalyvauti ir visi suinteresuotieji).

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atmeta ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

NAMŲ IR ŪKIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGA

Visi, kurie turite parduoti namus ir ūkius ar norite pirkti, pirmiausia pasitarkite mūsų įstaigoje.

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.,
Telef.: HE 2-2922
Sav. A. Kazakevičius.

AUTOMASINŲ TAISYMAS

Jonas Švarecas nuo kovo mėn. atidare automašinų taisymo stotį. Jo dirbtuvės adresas:

7015 Wade Park Ave.
Telef.: HE 2-1236

Lietuviams duodama didelė nuolaida. Čia taip pat galima tartis dėl vartotų ir naujų mašinų pirkimo.

Modernus Elektrinis MAISTO ŠALDYTUVAS

„IŠALDYKIT“ MAISTO KAINAS

Kai jūs turite modernų Elektrinį maisto šaldytuvą, jūs sutaupot pinigų, nes jūs perkate dideliu kiekiu, kada kainos tinka jūsų piniginei. Dar daugiau, jūs perkate mažiau kartų, ir taip sutaupot daug laiko ir transportacijos. Taip! Elektrinis maisto šaldytuvas gali sutaupyti jums laiką, pinigus ir pastangas per visus metus ir įgalina duoti geriausius valgius visai šeimai. Pamatykit savo Reddy Kilowatt Elektros, prekėją šiandien jūsų naujam masto šaldytuvui.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Clevelande ir apylinkėse

VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJŲ BŪRELIS

Tautinės Sąjungos skyriaus pavieniai nariai, susiorganizavę į talkos būrelį, nuo 1952 m. rugpjūčio mėn. išlaiko vieną Vasario 16 d. gimnazijos mokinių. Per dvejus metus, iki 1954 liepos 31 d., šie būrelio nariai visi sumokėjo po \$24.00: S. Nasvytis, J. Chmieliauskas, J. Ciuberkis, K. Cicėnas, K. Karpius, O. Karpienė, P. Prackys, S. Mačys, K. Velyvis, I. Gatautis, J. Smatona, S. Smetonienė, A. Augustinavičienė, N. Gaidžiūnienė, E. Karnėnas, E. Skrabulytė, F. Mackus, A. Vilkaitis, D. Degeys, ir J. Leimonas. Nuo 1954 m. gegužės 1 d. į būrelį įsijungė Vl. Šumskis. Kalėdų ir gimtadienio proga mokinei asmeniškai dar suaukota \$37.00. Per būrelį gimnazijos namams E. Karnėnas paaukojo \$5.00. Taigi iš viso gimnazijai remti būrelis pasiuntė \$488.00 ir asmeniškai mokinei \$37.00. Iš viso pasiūta \$525.00.

Pašto išlaidas pirmus metus apmokėjo būrelio vadovas J. Leimonas. Šių metų pašto išlaidas apmokėjo dabartinis būrelio vadovas K. Cicėnas.

SVEČIAS IŠ FLORIDOS

Ad. Noreika, senas Dirvos skaitytojas, iš Floridos dviem savaitėm buvo atvykęs pas gimines į Clevelandą. Aplankė Detroitą ir grįždamas atgal į Floridą buvo sustojęs Pittsburghe. Būdamas Clevelande aplankė ir Dirvos redakciją.

SLA 14 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Ivykis rugpjūčio mėn. 3 d. 7:30 val. Lietuvių salėje. Bus pranešimai apie SLA seimą ir finansinę kuopos padėtį. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

ISVYKO Į TORONTO SKAUTŲ STOVYKLĄ

Drauge su V. Bacevičium į Toronto skautų stovyklą išvyko Jolanta Drasutytė, Jūra Laikūnaitė, Julė Šenbergaitė ir Viktorija Vaivadaite.

NORINTIEJI PIGIAI VASAROTI CEDAR POINT VASARVIETĖJE

Kreipkitės į Dirvą. Iš mums priklausomų mokyklų už skelbimus labai papiginta kaina galit gauti kambarius Hotel Breakers.

NORINTIEMS VYKTI Į CHICAGĄ

Lengva mašina penktadienį, liepos 30 d. vyksta į Chicago. Norintieji drauge vykti šaukti: SW 5-6313, room 308.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS GEGUŽINĖ RUGPJŪČIO 8 D.

Clevelando lituanistinės mokyklos gegužinė įvyks rugpjūčio 8 d. p.p. Karnėnų sodyboje. Puiki aplinkuma, įdomi programa, šaunūs bufetas ir kitos įvairenybės. Kviečiami visi — jaunimas ir suaugusieji.

SKAUČIŲ PADEKA

Visiems, prisidėjusiems prie skaučių stovyklos įrengimo ir pagalbos stovyklaujant, tariame lietuviškai skautišką aciu.

Ypatingai esame dėkingos Tėvų ir Rėmėjų Komitetui už moralinę ir medžiaginę (200 dol.) paramą ir stovyklos įrengimo talką.

Už turiningus, gilius ir naujadingus pašnekesius dėkojame: kun. dr. Cukurui, Stasienei, sepaaukojo \$5.00. Taigi iš viso gimnazijai remti būrelis pasiuntė \$488.00 ir asmeniškai mokinei \$37.00. Iš viso pasiūta \$525.00.

A. Mikulskiui ir poniai už stovyklos lankymą ir suorganizuotą piniginę paramą, dr. Pautie-niui už rūpestingą stovyklos medicinos priežiūrą, E. Capke-vičiui už transportą, o mielam seimlininkui Ciutai ir sūnam priklausomų visų gili padėka. Pakt. G. Modestavičienė, "Neringos" skaučių Tunto tuntininkė

JUMS GERI NAMAI

Tarp Superior ir St. Clair, netoli East 79, 3 seimų, labai geros pajamos. Pigiai.

East 95 — Superior, dviejų seimų, labai geram stovy.

E. 124 — St. Clair, geras 2 seimų. Gera kaimynystė.

RAY NAUSNERIS, Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

Namas

Geras, vienos šeimos, 8 kambarių (4 miegamieji). Gero šildymas. Garažas. Didelis, gražus sklypas, gera vieta.

Visad galit apžiūrėti: 1234 East 89 St. arba šaukti po 6 val. telefonu GA 1-7406.

Galit pirkti tiesiai ir iš savininko. Labai prieinama kaina.

Bus laisvas nuo rugsėjo pradžios.

Šaukit IV 1-7900

6 kambarių vienos šeimos. Namas yra į dešinę nuo Neff Rd. Naujai dažytas. Duokit pasiūlymą.

Didelis, dviejų seimų, po 8 kambarius kiekvienas. Kaina sumažinta iki \$17,000.

7 kambarių vienos šeimos. Gerame stovyje. Kaina \$9,900.

ANDRU REALTY (14726 Lake Shore Blvd.)

H. ANDRUKAITIS, Broker

Šaukit IV 1-7900

Nekilnojamą turtą parduodi ar perki —

KEIPKIS Į

JONĄ NASVYTĮ

La Riche & Forte Realty Co., Inc.

GA 1-7228

ANTANAS IR VERONIKA GARMAI

persikėlė į savus namus — 629 E. 118 St. Telef. LI 1-9382.

MOTERIMS

Specialiai \$10.00 plaukų susukimas, tik už \$8.50 su šiuo skelbimu.

LA BELLE BEAUTY SHOP
1499 E. 66th St.

Tel.: Henderson 2-2170
Atidara vakarais susitarus.

PAMATYKITE! PALYGINKITE! [SITIKINKITE!]

Mūrinis vienos šeimos namas gražioje Edgell gatvėje Cleveland Hts. 9 kambariai, 3 vonios, erdvus rūsys, 2 mašinoms mūrinis garažas ir didelis žalumynas apaugęs sklypas. Virtuvėje daug patogių ir modernių įrengimų. Kaina tik \$22,000.00.

2. JEIGU JIESKOTE KO NORS NAUJESNIO

Mūrinis vienos šeimos, 6 kambarių (Brick Colonial) tik 5-kių su puse metų senumo namas laukia pirkėjo Bayard Rd., S. Euclide.

3. GERAS INVESTAVIMAS JŲSŲ RYTOJUI!

Dviejų seimų namas (side by side) po 7 kambarius; kiemas ir 3 garažai. E. 66th St. prie Superior.

Prieinama kaina, geromis sąlygomis.

Pamatykite — patiks! Klausite pas

JONĄ NASVYTĮ,
tel. FA 1-5450

La Riche & Forte Realty Co. Inc.
GA 1-7228

1. ISPODINGA, PATOQU, MODERNU

Medinis 8 kambarių (southern colonial) Euclid Hts. Blvd. Cleveland Hts. Daug medžių, kurių pavėsyje galite praleisti karštą vasaros dieną. Prieinama kaina.

2. JŲSŲ PATOGIAM GYVENIMUI —

Didelis ir erdvus medinis namas: 9 kambariai, 3 vonios, didelis rūsys, sklypas 60x140 ir 2 garažai. Kaina \$19,000. Mažas įmokėjimas.

Klausite pas

JONĄ NASVYTĮ,
tel. FA 1-5450

La Riche & Forte Realty Co. Inc.
GA 1-7228

GERAS NAMAS

Lietuvių gyvenamam rajone, 4 miegamieji, didelis salonas, gero šildymas, garažas, įrengtas rūsys.

Šaukti: SW 1-2714. (31)

GERAS PIRKINYS

Du namai ir abejuose dviejų seimų, butai. 7-5 ir 4-4 kambariai. Namas Wittney gatvėje. Nuomos \$200 per mėnesį. Kaina \$17,000.

P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave.

PARDUODAMA DELICATESSEN KRAUTUVĖ

Esanti ant Superior. Modernūs įrengimai. Yra butas ir kitos patalpos. Savininkas pasitraukia, todėl sąlygos geros. Siūlyti:

CE 1-9703 (31)

RADIO — TV TAISYMAS AMURCO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

(30)

PARDUODAMAS NAMAS

1221 E. 71 St. 2 seimų, 5 ir 5 kambariai, anglių šildymas, 3 garažai, didelis sklypas.

Telef.: HE 1-8056

PARDUODAMAS NAMAS

E. 58 St., į šiaurę nuo Superior, dviejų seimų, 5 ir 4 kambariai, gero šildymas, garažas, labai geram stovyje. Parduoda už \$9,500.

GLOBOKAR REALTY

986 E. 74 St.
HE 1-6607 (30)

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodamas 3 seimų namas, 5 garažai. 8, 3, 3 kambariai. Kreiptis: 7403 Lexington

Telef.: HE 1-7748

NAMAS

7 kambarių namas prie Eddy Rd. 2 dideli miegamieji žemai ir 1 viršų. Gero šildymas, didelis plotas, garažas. Parduodama G. I. ar FHA būdu. Apie \$35,00 įmokėjimas.

P. GIBBONS, Broker
UL 1-2327

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

Šios trys krautuvės duoda ir keičia Eagle Stamps

Mūsų prekybinė garbė paremta 40 metų praktika parenkant medžiagų rūšis ir už jas garantuojant. Mes nelaikom antros rūšies medžiagų, o jų kainos žemesnės negu bet kurioj kitoj krautuvėj.

WOLFS FABRICS

7012 Superior Ave. EN 1-3764

Viskas papiginta 25% iki 50% už suknelės, megztinius, bliuskas, marškinius.

NEPAPRASTA PROGA IR KOKYBĖ!

EZELLA DRESS SHOP

7011 Superior Avenue EX 1-8653

DVIGUBAI ŽENKLŲ KAS ANTRADIENĮ

VYRAI! AR JUMS NESKAUDA KOJŲ?
AR JŲSŲ BATAI YRA NEPATOGŲ?

PAMĖGINKIT ARCH SUPPORT minkštus, išklotus masažinius batus

DVIGUBAI ŽENKLŲ ANTRADIENIAIS

JAMES SHOE STORE

7041 Superior Ave.

SUMUSTINIAI GERIMAI SODA.

MARNELL'S

7023 Superior Avenue

Saldainiai, Riešutai, Popkornai
Čia susitikit savo draugus po pamaldų
Geriausią kavą mieste

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Už indėlius, įneštus iki liepos mėn. 20 d. procentus gausit nuo liepos mėn. 1 dienos.

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

1712 Superior Ave. HE 1-2198

Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos SILDYMĄ

MONCRIEF su VISŲ METŲ

Itaisymu

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežant

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojų salėj daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

689 East 185 St. IV 6-0400

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2621

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpardymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1768

DIRVA

THE FIELD

DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-17406.
 B. G. GARDNER, Editor. — Telefonas: Gardner 1-7406.

Italijos komunistų pastangos sugriauti ūkį

Korespondencija iš Europos

Jei koks nors mėnesio Ferraro provincijoje, Italijoje, vyksta kovos, tai kovos komunistų prieš ūkį, prieš ūkio pastangas sugriauti. Italijos komunistų partija, kuri yra viena iš daugiausiai pajamų ir patys darbininkai gyvena gana pakenčiamai. Tiesa, ir čia, lygiai kaip visoje Italijoje, priskaitoma nemaža žemės ūkio darbininkų, kurie turi apmokamo užsieninimo, o ji skelbia sužlugdyti Italijos ūkį.

Italijos partija ir komunistai, kurie yra viena iš daugiausiai pajamų ir patys darbininkai gyvena gana pakenčiamai. Tiesa, ir čia, lygiai kaip visoje Italijoje, priskaitoma nemaža žemės ūkio darbininkų, kurie turi apmokamo užsieninimo, o ji skelbia sužlugdyti Italijos ūkį.

Italijos komunistų partija ir komunistai, kurie yra viena iš daugiausiai pajamų ir patys darbininkai gyvena gana pakenčiamai. Tiesa, ir čia, lygiai kaip visoje Italijoje, priskaitoma nemaža žemės ūkio darbininkų, kurie turi apmokamo užsieninimo, o ji skelbia sužlugdyti Italijos ūkį.

Savotiskų supuolimų betgi išvengti. Daugelyje vietų atstovai pabrėžia, kad kad policija pagaliau

išvarė išbadėjusius gyvulius į ganyklas, šie jau buvo taip peralkę, kad jau nebeįėjė pasara pakelti ir vis vien išstipio. Kitur, raudonieji aktyvistai trukdė žemvaldžiams bei jų šeimos nariams šerti gyvulius. Kadangi ūkininkai ginasi ir nesiojasi ginklu, tai neretai streikininkai persirengia moterimis ir savininkus, augintuosius.

Streikas apima sritį, kuri siekia 200 ketvirtinių kilometrų plotą. Provincijos įstaigos teturi savo žinioje apie 400 policininkų ir žandarų. Tačiau jie yra beveik visiškai bejėgiai, nes streiko vadovybė yra suorganizuavusi pavyzdiną veiklą žinių tarnyba, kurios nariai, susėdę į automobilius ar važinėdami motoriklais, siunčia plentais ir keliais. Tikslai po to, kai streikas trunka jau daugiau kaip 50 dienų. Romos vyriausybė įsikilo ir sustiprino surelybas.

Komunistinė spauda pasinaudoja "kovos laiku" savo korespondentus, kurie be atodairio kalbina "reakcinius dvarininkus" dėl prasimanymų, kurie keliai karus susidariusios padėties. Bolševikinis laikraštis "Unita" atvirai įsirašo žemvaldžiams, kurie neretai turtis su samdiniams. Tačiau neretai jokios derybos neįmanomos, nes komunistų sukurtyti darbininkai vyksta paskirti darbams vieta apsišaukė. Pabrėžiama, kad ūkininkai, kurie gali būti pakeisti tik rugsejo pabaigoje. Taip Ferraro provincijoje kilo nelentus streikas.

Darbininkai, norėdami prievesti darbelavins, sustabdė darbą. Žolė nebeužaugo, planama, valdai čia gėsi nedidmė, gyvulių tvirtai liko nevalyti. Gyvulių niekas nebežinė, karvių ta pietų Italijoje, kur pasėdinti ne emelė. Daugelyje vietų žuonos, didžiausias vargas ir karvių ir vandenų čistumas buvo ypač sunkūs darbelavins žemės nuplodinti. Skaidinoma, kad mažiausia trečdalis gyvulių būlio darbininkai.

450 paraštininkų, kurie... (The text is partially obscured and difficult to read, but it appears to be a caption for the photograph.)

Pirmininkai negavo pagyrimo

(Atkelta iš 1 psl.)

renumas yra pripažįstamas ir tuo pozicijai šiame krašte reprezentuojamas Lietuvos Pasitintybės.

2. Patvirtintas ir tas "prasimanymas", kad Vliko Pirmininkai, politinės taktikos sumetimais, buvo patarta tokio klausimo nekelti, tačiau jis tą patarimą atmetė.

3. Patvirtintas "prasimanymas", kad Pirmininkų akcijos programoj buvo ir Lietuvos aukso fondas, tik patikslinta, jog buvo manyta siekti tik priėjimo prie to fondo priežiūros, o ne naudojimo. Atitaisyta spaudos dalies paklydimas, anot kurio šis klausimas irgi buvęs keltas pasimatymo metu. Nes, siuo reikala Vliko Pirmininkas patarimų paklauses ir to klausimo visai nekėlęs.

4. Patvirtintas "prasimanymas", kad buvo kreiptasi ir dėl privilegijų Vliko atstovams laukytis Jungtinėje Valstybės; drauge patvirtintas ir tas "prasimanymas", anot kurio šio krašto valdžia nesijaučia galinti specialiai dėl Vliko kelti savo imigracinius įstatymus ir teikti tokioms kolonijoms didesnio palankumo, nes tai įstatymų leidžiamose ribose jau daroma.

NUNEIGTAS PRASIMANYMAS

Tiesa, Vliko Pirmininkas šio pranešimo irrodė, kad dalies spaudos prasimanymas apie Vliko santykius su Diplomatine Tarnyba tikrai neteisingas. Tai prasimanymas, kuris keliai karus figūrai paties Pirmininko spaudai duotuose pasiskelbimuose ir jo viešose pranešimuose. Būtent, prasimanymas, kad su visa Diplomatine Tarnyba bendradarbiavimas vyksta pilnai, o nevisiškai. Tik su Los-Anželis. Pabrėžiama, kad ūkininkai, kurie gali būti pakeisti tik rugsejo pabaigoje. Taip Ferraro provincijoje kilo nelentus streikas.

ATSAKYMAS Į MEMORANDUMĄ

Memorandumą įteikė, su susidomėjimu buvo laukiama atsakymo, ir buvo rengiamos tolminamos išvados, tiesa, ne Lietuvos, o tik... Los-Anželis su lauzymo" reikala. Dabar pabrėžiama, kad atsakymas jau yra. Tai trumpas pranešimas, adresuotas asmeniškai prel. Krupavičiui, kad memorandumas, priėmęs pasimatymo metu padėties klausimus, Valst. Departamantas ir neleidžia jiems susisiekti su likusiuoju pasauliu.

Taip stai jau apie du mėnesius ista provincija terorizuojama partijos, kuri į streiką žiūri kaip į repeticiją būsimai revoliucijai, kurios pagalba ji tikisi pagriebti valdžią į savo rankas. Gyventojų kantiybė baigė išsėkti, reikalaujama griežty priemonių prieš teroristus. Dabartinė Seelbos vyriausybė, perimdama valdžios vėdra, darė apvalyti Italiją nuo komunistų sauvaliavimo. Tiesa, ji šį tą padarė, bet Ferraro provincijoje vis dar tebesiaučia bolševikinis teroras, gyvuliai gaisa, derlius nenuvalomas, žolė sausė deginama.

Italų komunistų partija yra geriausiai suorganizuojamas politinis junginys Italijoje, o gal ir visoje Vakarų Europoje. Italija ir Prancūzija yra tie kraštai, kur Kremliaus strtegai pirmoje eilėje planuoja įsigaleti ir nukelti raudonosios imperijos ribas iki Viduržemio jūros ir Atlanto vandenyno.

mente yra gautas tokią ir tokią dieną...

UZ KĄ GYRĖ IR PEIKĖ

Diskusijose krikš, dem, ir kitos artimos grupės gyrė Vliko Pirmininką, kad jis darė viską, ką galėjo, Lietuvos labui, ir kėlė jo kontaktų su visuomene reikšmę. Drauge barė visus tuos, kurie "kimba prie smulkmenų". Socialdemokratų atstovas piktnisio Pirmininkų nebendradarbiavimu su čia esamomis jėgomis ir jų nepasiruošimu apsiėmimo uždavimams.

Tautininkų atstovas smerkė faktiškai padarytu veiksmu išsivysiojimą, stengingai nereikalingus ar nepavykusius žygius patiekti viešumai kaip nepaprastus laimėjimus, o patį apsilankymą vertino kaip nei savo tikslais nei rezultatais nepateisinusį įdėto vargo ir išlaidų.

Čkininkų Partijos atstovai ypat pabrėžė Pirmininko klaidą, kad jie savo žygiuose nebendradarbiavo, kaip derėjo, su Lietuvos Pasitintybe nei taktiko, nei žygių turinio atžvilgiais, ir dėl to susilaukė nepatenkinamų pasekų.

Pats Pirmininkas įpareiškė, kad po šio apsilankymo nieko naujo nesivys, bet turys vilčių, kad kada nors kažkas iš to išeis.

Iškilo klausimas, kodėl Pirmininkai nesiekię įsiklausyti Vliko atstovų veiktį greičiai kontakt su min. P. Zadeikiu, Anu M. Vaidylos pranešimo. Svarstoma, kaip atvyko į Chicago ir prašė ALT pagalbos Washingtono žygiams. Bet Pirmininkai tvirtina, kad jie norėjo vykti visu pirma pas min. Zadeikį, tik P. Grigaitis pareikalavęs tuojau vykti į Chicago, o ten buvusi pasiflyva visa pagalba ir žingsnis nebuvo jo nepriimti. O kai jis paiformavo min. Zadeikį apie jau turiną pagalbą, tai jis neprieitavęs. Memorandumo ir paties asmeninio pasiskelbimo turinį todėl daugiau turėjo įtakos. P. Grigaitis nuomonės, negu min. P. Zadeikio, nekaltai jau apie ALT parpinto vertėjo valdymą.

PAREISKIMAI DĖL ATEITIES

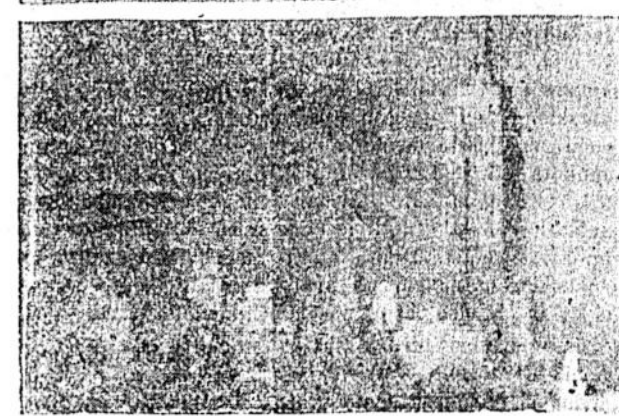
Nors darbi tvarkon buvo, traukias labai skambus punktas — laisvinimo organizacijos klausimai (!) — tačiau, iki valandos patvakario užtrukus tuštoms ir be išvados pasibaigus diskusijoms apie svečių apsilankymo rezultatus, buvo pasitenkinta tik trumpais grupių pareiskimais dėl artėjančių Vliko vidaus reikalų.

Tautininkų pareiskime buvo pranešta, kad šiai pirmininkų kadencijai pasibaigus šios grupės balsas nebus duotas nei už K. Zalkausko, nei už P. Karvelio, nei už prel. Krupavičiaus kandidatūrą (žr. pareiskimo tekstą atskirai 3 psl.).

Socialdemokratų atstovas pareiškė, kad Vlika reikia iš pradžių perorganizuoti ir kad jam ne vieta ten, kur jis dabar yra. Iš to atitinkamos išvados ir dėl Vliko Pirmininko bei Vykdomosios Tarybos.

Čkininkų Partijos atstovas irgi pasisakė, kad nemanoma prisidėti prie tolesnio dabartinės padėties prateisimo ir mano, kad Vlikas turi būti perkeltas bei žymiai pertvarkytas.

Krikšč. demokratų atstovas skatino Vliką rodyti daugiau dinamikos, su Dipl. Šefu neįsityti, o skirti ko daugiau atstovų, kur tik pasiseks. Ūkin. S-gos atstovas skatino Vliką plėtoti pozityvių veiklos programą visose srityse, ypač santykiuose su kaimyninių tautų egzilinėmis organizacijomis.

Sis aparatas, išrastas Fort Monmonth, N. J. laboratorijose, daro nuotraukas iš 30 mylių atstumo. Jis turi 100 colių ir 1:12.5 stiprumo objektyvą. Apačioje parodyta New Yorko nuotrauka, fotografuota iš 30 mylių atstumo.

neišspręstą problemą studijose ir t.t. Reikadavo, kad grupės, kuri Vlika geriausias savo pajėgas, (sua grupė Vlika o atstovauja krikšč. demokracijai, perleistas dr. P. Karvelis. Savo atstovo j Vlikai dar nera davusi).

Liudininkų atstovas pabrėžė, kad Vlikas yra demokratine institucija, todėl kas jame daugumos nutarta turi būti laikoma viso Vliko valda. Tačiau stebė, kad nutarimai būtų daromi ne anodiniškai, o kad būtų žinoma, kuri grupė kokį nuostatą yra pareiškė. Liudininkai duodami j Vlika K. Zalkauska sudarę jo veikloje pravaist. Buve labai daug padaryta administracinių Vliko darbų srityje. Sutinka, kad Vlika reikia sustiprinti, įtraukti daugiau žmonių, ryšium su tuo perkelti j kitas sustiprinimas būtų galimas, bet tada ir reikalingi iš Vliko, kad nebūtų jame apieisti gyvuliniai reikalai.

Vienybinkų atstovas pareiškė, kad Vlikas yra vyriausias išlaisvinimo organas. Dėl jo veikimo vietos — tik jis pats turi spręsti. Dėl patobulinimų — iš čia galima duoti patarimų. VT reikia padidinti iki 5 asmenų ir įvesti pagalbinės Vliko įstaigas. Labavė Kovotojų atstovas siūlė ne tik neatiicijojant priinai j Vlika tas grupes, kurios yra padavusios pareiskimus, bet ir pakviesti įsijungti ar grįžti j Vliką taip pat ir Lietuviai Rezistencine Santarve bei Lietuviai Fronta. Dėl Vliko vadovybės pažymėjo, kad ateityje palaikys tik tokias asmenis j vadovybe, kurie nebus priešingi plačiai visuomenės konsolidacijai Vliko rėmuose.

Mažosios Lietuvos Rezistencijos atstovas pareiškė, kad ši grupė, nesiekianti nei valdžios nei kurios ideologijos laimėjimo, o siekianti tik iš seno vieniems lietuviams bendrų aspiracijų įgyvendinimo, nesidės j jokių blokus. Jie siekia vieningo nusistatymo Mažosios Lietuvos reikalui. Vlika tas klausimas aiškus, tačiau Vlikas ne vienas: yra dar Diplomatinė Tarnyba, ALT, LLK, ir visi tie keturi rėdai nerieda visai viena kryptimi. Negalima tenkintis vien Vliko loptymu bei asmenų kaitaliojimu. Sėgama kažkokia psichine liga, kuri reiškiasi kalbomis apie demokratiją, totalizmą, cilindrus, visų grupių...

GRUPIŲ PASITARIMŲ KOMPETEŪCIJA

Susirinkimo pradžioje buvo priimti Vlika dalyvaujančių grupių susirinkimų-pasitarimų nuostatai. Juose apibūdinta ir šių susirinkimų kompetencija:

- a. Vliko konstitucinių pagrindų keitimas.
- b. grupių j Vliką priėmimas ar esamų išjungimas.
- c. Vliko uždavinių apibrėžimas.

Tie klausimai galės būti išspręsti tik 4-5 grupių susirinkimu. Koki Vliko santvarkos nuostatai bus laikomi konstituciniais pagrindais, spręs šis susirinkimas. Nenumatoma, kad šie nuostatai žadėtų artimesniu laikų radikalių permainų Vliko organizacijoje, kadangi ne taip lengva rasti toki sumanymą, su kuriuo sūtkitų ne mažiau kaip 4/5 visų grupių...